

ALAPÍTVÁ 1951 FF 5047

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVI. ÉVFOLYAM 4. SZÁM | 2015. MÁJUS

KOCSI ILONA

11

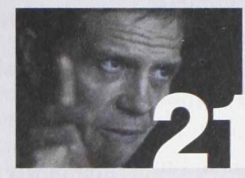
A Közgazdástól a Világgazdaságig

ILLATOS ÚT

19

Vegyikatasztrófa

PINTÉR BÉLA

21

Színház, siker, politika

A Zöld napja?

Fotó: Halász Géza

Tarolt a Corvinus az OPDV-n

Április közepén immáron hatodik alkalommal rendezték meg az Országos Piackutatási Diákversenyt, melynek szervezésben a Corvinus mellett a Mediaworks is részt vett. A döntőbe tizenöt csapat jutott be, a corvinusosokon kívül a Budapesti Gazdasági Főiskola, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, valamint a Pécsi Tudományegyetem hallgatói képviselték magukat. Az idei téma a mikroautó-szegmens volt.

A verseny első napja a Corvinuson, míg a második a Mediaworks-nél zajlott. A csütörtöki napon rövid, kreatív, helyszínen megoldandó kvalitatív és kvantitatív elemzési kérdéseket kaptak a csapatok. Ezeket a feladatokat négy piackutatás-

sal is foglalkozó cég – Századvég, NRC, Kutatópont, Gemius – készítette a diákoknak a Mercedes-Benz Hungária briefje alapján. Két feladattal viszont egész nap foglalkozhattak: egy ügyfélkérdésezést és egy célcsoportot ábrázoló montázst kellett készíteniük.

Az első napi fáradsalmakat a Grondon pihenhették ki a csapatok. A relaxálás előtt viszont még egy rövid kvíz és az eredményhirdetés várt a hallgatókra. Itt derült fény a másnapi nagydöntőbe jutókra. Három corvinusos, valamint egy ELTE-s csapat folytathatta a küzdelmet a fődíjért.

A második napon már csak kvalitatív feladatokat kellett teljesíteniük. Ezek között egy fókuszcsoporthoz vizsgálata, valamint egy kérdőívész szerepelt. A győztes csapat a B'N'B lett, név szeriapt Bartók Bontond, Göbel Nóra és Katócs Bálint.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Szüntessük meg a kommunikációs képzést?

A március elején felröppent hír a kommunikáció szak megszüntetéséről alaposan megbolygatta a szakmát. Azóta kiderült, hogy a képzés nem szűnik meg, elindult ugyanakkor egy nyilvános párbeszéd annak jelenéről és jövőjéről. Először a szakot oktató egyetemek adták ki hivatalos állásfoglalásukat az ügyről, ám ezzel nem zárult be a kör: a Média 2.0 nyilvános kerekasztal-beszélgetést tartott, míg a Magyar Kommunikációtudományi Társaság egy konferenciával reagált az eseményekre.

A „Szüntessük meg a kommunikációs képzést?” című kerekasztal-beszélgetés során alkalmunk nyílt megismerni a kommunikációs szakma oktatói, tudományos, munkaadói és hallgatói oldalának álláspontját is. A tudományos ol-

dalt Horányi Özséb, a Budapesti Corvinus Egyetem professzor emeritusa, Müllner András, az ELTE tanszékvezetője és Bajomi-Lázár Péter, a Médiakutató főszerkesztője képviselte; hallgatói oldalról Pintér Dániel Gergő, a BME GTK doktorandusza volt jelen; az üzleti szféra álláspontját pedig Mentés Endre, az ACG reklámügynökség ügyvezetője, Nyíró Nóra, az OMD account directora és Sámson Dorotty a Profession.hu-tól közvetítette.

Már a beszélgetés elején kiderült, hogy egy dologban mindegyik fél egyetért: hiba lenne a kommunikáció szak megszüntetése, viszont a jelenlegi képzés nem a legideálisabb. A diskurzus során körvonalazódott, hogy a legnagyobb problémát az egyetemi évek alatt megszerzett gyakorlat hiánya okozza, melynek kiküszöbölésére elengedhetetlen lenne az üzleti szféra és az egyetemek közötti szorosabb együttműködés.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Gáláztak az egyetem rétorai

Április 22-én gálát rendezett a Retorika Műhely az E épület 238-as termében. Az eseményen a tagok féléves munkájuk lezárásaként négy választott téma alapján egyenként háromperces beszédeket tartottak.

Az elsőként felszólaló Eötvös Soma amellet érvelt, hogy a technofóbia nem feltétlenül rossz dolog, egy géptől is kaphatunk valódi választ a kérdéseinkre. Ezután Kovács Márton és Csutak Adrienn olyan összetett kérdések megválaszolásához próbálta közelebb juttatni a hallgatóságot, mint hogy mi a boldogság lényege, és hogyan ta-

lálhatjuk meg azt. Kelemen Luci és Szentgróti Dániel beszéde arra világított rá, hogy a meggyőzés és az összezavarás mint beszélői szándék nem mindig választható szét egyértelműen. Az utolsó téma kapcsán Deák Dóra és Nemes Bálint azt emelte ki, hogy a hallgatás legalább annyi bátorságot igényel, mint a megszólalás.

A szónoki beszédeket interaktív eszmecsere követte, melynek folyamán a hallgatóság tagjai is kifejehették véleményüket az elhangzottakról. A gála zárásaként a műhelytagok egy kötetlen beszélgetésre invitálták a megjelent vendégeket.

BOGATIN BENCE

Eredményes szereplés az OTDK-n

Márciusban és áprilisban immár harminckettedik alkalommal zajlott le az Országos Tudományos Diákköri Konferencia. A Budapesti Corvinus Egyetemet idén is számos hallgató képviselte az egyes szekciókban.

A hat karról öt szekcióban összesen 227 hallgató nevezett munkájával, és közülük 133-an részesültek díjazásban. Az Élelmiszertudományi Karon hatan, a Gazdálkodástudományi Karon kilencen, a Ker-

tészettudományi Karon négyen, a Közgazdaságtudományi Karon hárman, a Tájépítészeti Karon ketten, míg a Társadalomtudományi Karon öten első helyezést értek el. Rajtuk kívül 38-an második, 25-en harmadik helyen végeztek, 44-en pedig különdíjban részesültek, továbbá a Földművelésügyi Minisztérium Miniszteri és a Pro Scientia Aranyérmesek Társaságának különdíját is egyetemünk Élelmiszertudományi és Társadalomtudományi karos hallgatói nyerték.

KALLA KRISZTINA

Havi belpol

Csend van, jobbról előznek

Történelmet írtak Tapolcán: a Jobbik megszerezte első egyéni parlamenti mandátumát az időközi választásokon. Bár a média nagy eseményként kezelte az ügyet, a csinnadratta közepén szokás szerint elsikadt a lényeg. A hírértéken túl ugyanis nincs nagy jelentősége Rig Lajos diadalának – a körülményeinek viszont annál inkább.

A választas.hu adatai szerint a tapolcai időközsin a választópolgárok 41,6%-a szavazott urnazárásig. Amikor tehát a Jobbik térnyeréséről, a Fidesz öndefiniálási kényszeréről és a baloldali pártok egyre folytatódó agonizálásáról beszélünk, mindig érdemes odateni egy csillagot egy eldugott, de annál sokkal fontosabb apró betűs részt a hazai demokrácia devizahitel-szerződésén: a Jobbik és a Fidesz jelöltjére szavazó uszkeve tíz-

tízezer, valamint a Pad Ferencre voksoló majdnem nyolcezer ember mellett körülbelül negyvenöt-ezren gondolták úgy, hogy helyettük – és közvetve pártjuk helyett – a titokzatos „Közületekegyiksem Károly” lenne az ideális győztes. Magyarország nem az Egyesült Államok vagy Nyugat-Európa, ahol egy népszavazás akár 85%-os részvételt is kivált: demokráciánk leírhatatlanul satnya és torz hozzájuk képest. Nem érdemes tehát a politikai szereplőknek az ott jellemző szavazatvadászati taktikákat alkalmazni vagy egyáltalán emlegetni nálunk. A 2012-es amerikai elnökválasztásnál a legfontosabb államokban elképesztő összegeket öltek a maréknyi bizonytalan meggyőzésébe, ugyanis helyenként elképesztően szoros volt a verseny – olyannyira, hogy Bill Maher humorista konkrétan arra kérte a még mindig bizonytalan szavazókat, hogy maradjanak otthon, hiszen ha még mindig nem tudtak dönteni, biztosan amúgy is képtelenek lennének megtalálni a szavazófülkét.

Nálunk azonban létezik egy ennél sokkal nagyobb, sokkal könnyebben megszólítható réteg.

Ha valaki változtatni akar a hazai politikai élet alakulásán, annak elképesztő mennyiségű bizonytalan-érdektelen szavazót kell megszólítania, nem az elkötelezett támogatókat kell megpróbálnia átrángatni magához: utóbbiban ugyanis sokkal kisebb a potenciál. Ez az, amit a legtöbb politikai párt ma képtelen megérteni. A Fidesz csupán kommunikációs panelekben képes gondolkodni – pedig övék a rendszerváltás óta egyetlen sikeresen lezajlott pártrepozicionálása –, a baloldali pártok megújulás-képtelenségéről pedig valószínűleg még Timbuktuiban is regélnek.

Miért (relative) sikeres a Jobbik? Mert tudatosan törekszik arra, hogy új rétegeket szólítson meg. Jobb munkát végeznek, mint a többi parlamenti párt? Igen. Jó munkát végeznek általánosan? Nem. Tapolcán is nagyjából 24%-kal sikerült csupán növelniük támogatottságukat az elmúlt egy évben.

„Aki érdemi változást szeretne a magyar politikában, annak,

nincs mese, be kell piszkolnia a kezét. A hatalmas apolitikus tömeget mobilizálva komoly változásokat lehetne elérni az országban: egy tüntetés pontosan erre képtelen. Nem fog alternatívát nyújtani számukra – és pedig pontosan ezek hiánya fojtogatja oly hosszú ideje már a magyar politikát. A most először utcára vonuló férfiak és nők nem fognak csak úgy az MSZP-re vagy a Jobbikra szavazni, pontosan úgy, ahogy a Békeemetre is csupán a már előzőleg is hithű fideszesek mennek el.” – írtam annak idején az internetadó kapcsán. Szily Lászlónak alapvetően igaza van: „[az] időközi klasszul megmutatta, az emberek nem idióták, és egész egyszerűen nem elég nekik annyi, hogy riogatják őket. Sőt, azt is bebizonyította, hogy a magyar választót önmagában a kétfejű mumus sem képes odakényszeríteni a fülkébe.”

Valaki megpróbálkozhatna mondjuk egy kidolgozott politikai programmal és egy felkészült jelölttel. Itt-ott be szokott jönni.

KELEMEN LUCI

Közgáz
ÉVZÁRÓ
★★ fesztivál ★★
Balatonkenese

2015. JÚNIUS 11-14.

EVZARO.KOZGAZ.NET FACEBOOK.COM/KOZGAZ.EVZARO INSTAGRAM.COM/KOZGAZEZVARO

Veszedelemes viszonyok Iránban

Úgy tűnik, Hasszán Rohani 2013-as elnökké választása óta Iránban is a változás szele fújdogál: a perzsa ország szakítani látszik korábbi elszigeteltségével. Ellenében elődjével, Mahmud Ahmadinezsáddal, Rohani a nemzetközi közösséggel való együttműködésre törekszik az atomvitában.

Az iráni atomprogram még az '50-es években indult, a '70-es és a '90-es években pedig hullámszerű előrelépésekkel folytatódott, a fejlesztések azonban igazán csak 2003 után gyorsultak fel. Irán állítása szerint megtagadták tőle a nukleáris fűtőanyag szállítását, ezért kell maga számára előállítania. Az urándúsítás azonban kettes felhasználású tevékenység: nemcsak polgári, hanem katonai célokra is alkalmas lehet. Irán ugyan tagadja, hogy nukleáris fegyverek előállítására készülne, de atomprogramjáról nemzetközi megállapodás eddig nem született. Reményteljesebb, hogy idén

áprilisban Irán és a Hatok (az ENSZ-BT öt állandó tagja és Németország) elfogadtak egy keretmegállapodást. A részletekről még június 30-ig tárgyalnak a felek, de a mostani állás szerint Iránnak csökkentenie kell kapacitásait és be kell engednie az ellenőrköt cserébe a perzsa országgal szembeni szankciók feloldásáért. Irán ellen 2006 óta vannak érvény-

ben az ENSZ, illetve 2012 óta az EU gazdasági büntetőintézkedései. Ugyanakkor az amerikai kormány, illetve a szövetségi államok is tartanak fenn korlátozásokat vele szemben, melyeket egyes államok tovább szigorítanak, ha Irán nem hagy fel a Washington vagy szövetségesei (Szaúd-Arábia és Izrael) elleni terrorakciók finanszírozásával.

Köztudomású, hogy a síita többségű Irán támogatja a libanoni Hezbollahot, amely – többek között – Izrael ellen harcol. Nem csoda, hogy a zsidó állam hevesen tiltakozik a tárgyalások ellen.

A jelenlegi jemeni konfliktusban pedig Irán a lázadó húszik oldalán áll, akik szintén az iszlám síita ágához húznak. A húszik ellen Szaúd-Arábia indított légitámadásokat, ezek a hadműveletek azonban csak tovább mélyítették a két ország közötti feszültséget. A konfliktust diplomáciai bonyodalmak, az olajár-kérdés, illetve a két ország közötti rivalizálás terhelik, hiszen pillanatnyilag ők ketten számítanak a térség potenciális középhatalmainak.

Irán azonban már nincs „egyedül”: amellet, hogy egyre erősödik a bizalom az iraki kormánnyal és Szíriával, az ország nemrégiben állapotodott meg Afganisztánnal a hírszerzési értesülések megosztásáról. A 2010 óta érvényben lévő orosz rakétavédelmi rendszer szállítására vonatkozó korlátozást Putyin feloldotta, valamint a fegyverszállítási szerződés megújítását is tervezi.

SZALAI RÉKA

Világ arab katonái, egyesüljétek... vagy mégse?

Egységes haderő létrehozásáról fogadtak el határozatot az Arab Liga vezetői március végén, miközben Jement bombázta a Szaúd-Arábia vezette koalíció.

A hivatalos információk szerint egy negyvenezer fős, könnyen mozgósítható, különleges csapásmérő erőről lenne szó, amely a térségben terjeszkedő iszlamista szélsőségesek (Iszlám Állam, Al-Kaida) ellen lépne fel.

Árulkodó azonban, hogy az Iránban szövetséges Irak és a szervezettől felfüggesztett Szíria fenntartásainak adott hangot. Elemzők szerint a két ország attól tart, hogy a közös haderő a térségben a Hatokkal kötött megállapodásnak köszönhetően egyre inkább megerősödni látszó perzsa államra is fenyegetést jelentene. Szakértők szerint az egységes haderővel kiéleződne a szunniták és a kisebbségben lévő síiták közötti feszültség. Az iszlám világban erős felekezeti különbségek vannak. Egyes országokban – ilyen például Egyiptom

és Marokkó – a lakosság mintegy fele nem is ismeri el a síitákat igazi muzulmánoknak.

Részben teológiai alapú megosztottságról van szó, amely Mohamed próféta halálát követően alakult ki arról, hogy ki vezesse a kalifátust. A szunniták a próféta egyik apósát, a síiták a vejtét jelölték ki, végül az előbbieket győzték. A modern ellentét inkább etnikai-politikai dimenziókkal magyarázható. A síiták szerint elnyomják őket, míg a szunniták a perzsa befolyást látják a másik felekezet mögött.

Az elmúlt időszakban több felekezeti konfliktus is kialakult a térségben, például a szíriai polgárháború, ahol többségében szunniták lázadnak Bassár el-Aszad és a síita elit vezette rezsim ellen – de említhetnénk a jemeni konfliktust is. A magát Iszlám Államnak nevező csoport esetén is jelentőséggel bír a felekezeti hoztártartozás: a dzsihadisták ugyanolyan eretneknek tartják az iraki síitákat, mint mondjuk a keresztényeket.

Geopolitikai szinten azonban az egész síita-szunnita ellentét az Irán

és Szaúd-Arábia közötti rivalizálás részeként értelmezhető. Mindkét ország törekszik a térség legbefolyásosabb ereje lenni, de míg Teheránnak nemzetközi ellenszéllel kell megküzdenie, addig Rijádnak egyszerű a dolga: csupán a többi arab országgal összefogva ki kell alakítania az egységfrontot. Most úgy tűnik, ez sikerülni fog, sőt a haderő lehetséges központjaként

Kairó mellett a szaúdi főváros is felmerült.

Tehát nem feltétlenül örülhetünk, hogy az arab országok egységes haderőt hoznak létre az iszlamisták megfékezésére, mivel a fentiek tükrében erősen kérdéses, hogy ez tényleg pozitív hatással lesz-e a régió biztonságára.

SÜLE ANDRÁS

Még több radikalizmus Hispániában

Tavaly decemberi számunkban már röviden bevezettük olvasóinkat a spanyol politika forradalmian új arculatába. Egy friss gondolatokkal felvértezett radikális párt lépett a színre: a Podemos. A debütálását követő néhány hónap alatt több ezer támogatót sorakoztatott fel maga mögött, amellyel nemcsak a pártok népszerűségi listájának élén, de az Európai Parlamentben is szép számmal foglalt el helyet. A helyzet azóta csak fokozódott.

Spanyolországban a Franco-rezsim óta a politikai színtér alapvetően két részre szakadt, mára pedig már egy stabil, kétpárti váltógazdaságon alapuló pártrendszer alakult ki bal- és jobboldal között. A Podemos felemelkedése azonban mindezt feldőlt: programja nem utolsósorban erősen képviseli azokat a szociális, baloldali értékeket is, amelyek területén a spanyol nép hiányolja az előrelépéseket. Ilyen például a nők teljes egyenjogúsága vagy a fogyasztósság és bevándorlás kérdése.

Tíz évvel ezelőtt indult újtára egy hasonló történet: a Ciudadanos. Szintén értelmiségiekből összekovácsolt csapatról beszélünk, akik anno „egy új politikai párt létrehozásáért Katalóniában” címmel

állítottak elő kiáltványt. 2013-ban azonban már Spanyolország egész területén aktívan politizáltak.

A nemrégiben megrendezett andalúziai regionális parlamenti választásokon kifejezetten jól teljesítettek: a Podemos tizenöt, míg a Ciudadanos kilenc mandátumot szerzett.

Mindkét pártot erősíti, hogy nem léptek szövetségre a tradicionális spanyol politikai pártokkal, hanem független, „friss” szereplőként léptek a politikai életbe. Szintén erősen vizionárius mindkét csoport: az ország válsághelyzetéből előnyt kovácsolnak, és kihasználják, hogy a nép reményt veszítve kapaskodik meg minden olyasfajta ígértetbe, amiben kiutat lát.

Spanyolországban ősszel tartják a parlamenti választásokat – elsősorban akkor fog kiderülni, mire elég és mennyire maradandó a két új párt hirtelen jött népszerűsége.

HALKÓ PETRA

A nép mellett a kispártok dönthetnek Nagy-Britanniában

Áprilisban más témájuk is akadt a briteknek, mint a tea és az időjárás, ugyanis egy különösen izgalmas választási kampányidőszakot élhettek meg. A választásokon hagyományosan az úgynevezett „győztes mindent visz” rendszer érvényesül, ami történelmileg a kétpártrendszernek kedvez. A kispártokat a valóban kapott szavazatok és a parlamentbeli helyek száma közötti arányossági eltérés sújtja.

A győzelemre a hagyományos két nagypárt esélyes: a jelenleg kormányon lévő konzervatívok David Cameron vezetésével, valamint a Munkáspárt, élén Ed Milibanddel. A pártok fej-fej mellett állnak, ám vélhetőleg egyiküknek sem lesz többsége a 326 fős parlamentben, ezért most kiemelt figyelmet kapnak a kisebb pártok, mivel valószínűleg egy jól megkötött koalíció a kormányalakítás feltétele.

Felmérések szerint a UKIP-nek (az Egyesült Királyság Függetlenségi Pártja) a harmadik legmagasabb a támogatottsága és jelenlegi két parlamenti széküket akár hétre is növelhetik. Ők leginkább a konzervatívokkal kötnének koalíciót, kérdés, hogy Cameron számára mennyire vállalható Nigel Farage pártja. Mindenesetre az UKIP migráció- és

EU-ellenes kampánya sok brit szavazót nyert meg, főként a konzervatívok közül. Külön érdekesség, hogy a UKIP támogatottsága ott a legnagyobb, ahol a legkevesebb a bevándorló.

A Skót Nemzeti Párt (SNP) vezetője, Nicola Sturgeon viszont főként a Munkáspárttal foghat össze. Elmondta: mindent megtesznek, hogy a konzervatívok ne jussanak még egyszer vezető pozícióba. Miliband azonban elutasított mindennemű szöveges megállapodást a két párt között.

A liberális demokraták, akik jelenleg a konzervatívokkal koalícióban vannak, bármelyik párttal együttműködnének, sőt kifejezetten szeretnék a mérleg nyelve lenni. Vágyuk azonban irre-

ális: míg 2010-ben a voksok 23,6%-át szerezték meg, öt év kormányzás után a közvélemény-kutatók csupán 8%-nyira teszik támogatottságukat. Vezetőjük, Nick Clegg azt mondta: a legtöbb szavazatot kapott párttal kezdeményeznek tárgyalásokat, ám kizárta a UKIP-pel vagy az SNP-vel közös részvételt. Az viszont kétséges, hogy a liberális demokraták önmagukban hatalomhoz juttathatnák-e bármelyik nagy pártot, hiszen ahhoz előreláthatólag túl kevés mandátumot fognak szerezni.

Szakértők szerint a helyüket leginkább a kisebb pártok erősíthetik; az SNP akár kétszer több szavazatot kaphat Skóciában idén, mint 2010-ben. Mivel várhatóan egyik nagypárt sem számíthat fölényes

győzelemre, az írek is próbálják kihasználni a helyzetet: ha több jelölt tudnának küldeni a parlamentbe, több beleszólásuk lenne az őket érintő ügyekben. A két legnagyobb nacionalista észak-ír párt, a DUP (Demokrata Unionista Párt) és a UUP (Ulsteri Unionista Párt) több helyen koordináltan indított jelöltet. A Zöldek is növelhetik jelenlétüket – a jele legi parlamentben egy képviselőjük ül, a szakértők szerint azonban idén több mandátumot szerezhetnek.

A kampány egyik legnagyobb vitája az EU-ból való kilépés, amelyről Cameron választási győzelme esetén népszavazást íratna ki 2017-ben. A választásokat május 7-én tartják.

SZALAI RÉKA

Mi folyik most Jemenben?

A jemeniek életét jelenleg is heves harcok keserítik meg. A térség oly sok országához hasonlóan a konfliktus itt is várható volt: 1990-ben ugyanis két eltérő utat bejáró ország – Észak- és Dél-Jemen – egyesülésével jött létre a mostani állam.

1994-ben a déli részen korábban a hatalmat birtokló, marxista-leninista múltra visszatekintő Jemeni Szocialista Párt elégedetlenségének adott hangot, mert szerintük az északiak erőszakkal elnyomták őket. Kitört a polgárháború, amelyet végül az Ali Abdullah Száleh elnök vezetett kormányerők nyertek meg.

A katonai siker azonban nem hozta meg a stabilitást. A déli szeparatizmus megmaradt és a központi hatalom számára egyre nagyobb fenyegetést jelentettek a síta húszik, akiket állítólag Irán támogat (bár ezt egyik érintett sem ismerte el). Az ellentét 2004-ben fokozódott fegyveres harcokká, amikor Száleh megpróbálta letartóztatni a vezetőjüket.

Az Arab Tavasz idején Jemenben is tüntetések törtek ki, amelyben a húszik is részt vettek. A tiltakozásoknak az Perzsa Öböl Menti Együttműködési Tanács közvetítésével létrejött egyezmény vetett véget, amiben Száleh lemondott, és a hatalmat alelnökének, Abed Rabbo Manszúr Hádinak adta át, aki később egyedüli jelöltként nyerte meg a következő elnökválasztást. A húszik bojkottálták a szavazást.

A mostani bizonytalan politikai helyzet múlt augusztusra nyúlik vissza. A húszik ekkor tüntetéseket szerveztek a magas üzemanyagárak ellen, majd szeptemberben a biztonsági erők közbe-

Forrás: Reuters

avatkozása nélkül elfoglalták a fővárost, Szanaát. Januárban lemondásra kényszerítették Hádi elnököt, de az államfő egy hónappal később a Jemen déli részén fekvő Ádenbe menekült, ahol visszavonta korábbi lemondását. A felek próbálták a konfliktust tárgyalásos úton, ENSZ-közvetítéssel megoldani.

Március 20-án azonban minden megváltozott: a fővárosban található két mecset ellen öngyilkos merénylet követett el a magát Iszlám Államnak nevező szélsőséges szunnita szervezet. Ugyanezen a napon az Al-Kaida fegyveresei pár órára elfoglalták al-Húta városát.

Abdul-Malik al-Húsi, a húszik vezetője válaszul bejelentette, hogy küzdeni fognak a szélsőségek ellen, beleértve Hádi elnököt is. Az államfő viszont Szanaa visszafoglalását ígérte meg híveinek. A húszik és a velük szövetséges

egykori elnök, Száleh támogatói könnyű katonai sikereket értek el és egészen Ádenig jutottak. Ekkor Hádi az öböl menti országok segítségét kérte a felkelők ellen.

Március 25-én létrejött a Szaúd-Arábia vezetett, kilenc országot tömörítő koalíció, amely légitámaszokkal támogatta a húszikot és szövetségeseiket. Az eszkalálódó harcok közepette több ország elkezdte kimenekíteni az állampolgárait.

A nemzetközi közösség, kiváltképpen az olajtermelő államok különösen érdekeltek abban, hogy ki irányítja Jement, ugyanis az ország a stratégiai fontosságú Báb-el-Mandeb tengersizorsznál fekszik, amelyen a világ olajszállítványainak jelentős része áthalad. A térségbe ezért iráni, egyiptomi és amerikai hadihajók is érkeztek, hogy biztosítsák a zavartalan átkeletet a közlekedési folyosón.

A hadműveleteket igencsak megsínyllette a jemeni lakosság. Min-

dennapossá váltak az áramkimaradások, több helyen élelmiszer- és vízhiány alakult ki. Jemen a legszegényebb arab ország, ahol már a fegyveres konfliktus előtt is komoly problémát okozott az éhínség. Az ország élelmiszer-ellátása erősen függ az importtól, a bizonytalan helyzet miatt azonban egyre kevesebben vállalják a beszállítást. Még a Nemzetközi Vöröskereszt segélyszállítmánya is alig tudott eljutni Szanaába, mert senki nem akart berepülni a konfliktuszónába, pedig mind a lázadók, mind a szaúdiak vezette koalíció biztosította annak sértetlenségét.

Az éhezés és a harcok elől több ezren menekülnek a környező országokba: Szomáliába, Dzsibutiba, Ománba. Jelentések szerint Szaúd-Arábiába is sokan érkeztek, azonban Rijád nem ilyen befogadó: legálább huszonnégyezer menekültet nem engedtek át a határnál.

SÜLE ANDRÁS

Tényleg mindent látnak?

John Oliver, az HBO műsorvezető-komikusa emberközelivé tette az amerikai megfigyelési botrányt.

Technikai részletek helyett arról kérdezte meg az amerikai Nemzetbiztonsági Ügynökség által

egykor foglalkoztatott Edward Snowdent, hogy a megfigyelésre alkalmas programok közül melyik képes az egyszerű internetes felhasználók meztelen képeinek megszerzésére.

Snowden 2013-ban leplezte le munkáltatóját, miszerint a szeptember 11-i merényletek után el-

fogadott nemzetbiztonsági intézkedésekkel visszaélve több millió felhasználóról gyűjt információkat. Sokan csalódtak, hogy az akkor kialakult értelmiségi diskurzus nem vált a széles társadalom beszédtémájává.

A mostani interjú aktualitását az adta, hogy június elsején jár le az ezt

lehetővé tévő jogszabály, az úgynevezett „Hazafias törvény” (Patriot Act) több szakaszának hatálya. Bár korábban többször vita nélkül meghosszabbították az intézkedés egyik vagy másik részét, erre most semmilyen garancia nincs.

SÜLE ANDRÁS

Nemzetközi szakmai gyakorlat?

Az AIESEC Global Talent programja lehetőséget ad fiataloknak, hogy nemzetközi környezetben próbálják ki magukat, és szerezzenek szakmai tapasztalatot. Munkaerő-piaci előnyre tehetnek szert, mindemellett kapcsolati hálójukat is bővíthetik. A program sikerességét mi sem mondhatná el jobban, mint egy, a gyakorlatáról már visszatért tagunk sikere: „Szakmailag is sokat fejlődtem. Nemsokára olyan komplex feladatokat is elláthattam, melyekről Magyarországon nem is

álmodhattam volna. A közvetlen kapcsolataim a McDonald's lengyel és német marketing-igazgatói voltak. Végül komoly előrelépést tehettem, gyakorlatom lezárulása előtt az egyik német tanácsadó cég szerződést ajánlott.”

Amennyiben szeretnétek versenyképes tapasztalatot szerezni, vagy egyszerűen felkeltette az érdeklődésedet a program, várunk titeket a 21-es irodában, ahol bővebben tájékozódhattok lehetőségeitekről.

Where is the talent of Europe? Ez lesz a témája a május 5-én a

Corvinuson tartott Youth to Business Forumnak. A rendezvényen nemcsak magyar egyetemisták vesznek részt, hanem több mint harminc országból érkeznek fiatalok, hogy megosszák a tapasztalataikat és véleményüket azokkal a cégvezetőkkel, akik nyitottak a fi-

atalok elvárásaira. Ha érdekel, milyen workshopot tart a Sony, vagy beszélgetni akarsz olyan cégek vezetőivel, képviselőivel, mint a Bosch, a Hays vagy a Forbes, akkor gyere el! A rendezvényen való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

**Hungarian
Youth to Business
Forum**

Facebook event: bit.ly/hungarian-y2b

Felejthetetlen nyári startup tábor

Szeretnél ízelítőt kapni a startup világból? Van egy jó ötleted, és szeretnéd megvalósítani egy lelkes csapattal? A BME Management Szakkollégium egyhetes nyári tábora, a Menedzsment Akadémia rengeteg élményt tartogat számodra, miközben sikeres vállalkozóktól tanulhatsz.

Megtudhatod, piacképes-e az ötleted, hogyan építs rá brandet és üzleti modellt, mit szeretne igazán a célközönséged. Akár ötletgazdaként, akár megvalósítóként jelentkezel, rengeteget fejlődhetsz a tábor során. Az izgalmas előadásokon és workshopokon megszerzett tudást a táborban összeállított csapattal a gyakorlatban is kipróbálhatjátok, miközben tapasztalt mentoraink folyamatosan a segítségetekre lesz-

nek. A tábor végén egy, akár megvalósításra is alkalmas, befektetőnek prezentálható anyaggal szállhattok versenybe az MA többi csapatával szemben. A tábor azonban nem csak a munkáról szól, a Malomvölgy festői környezete, a Balaton-parti strandolás és az esti bulik a kikapcsolódást is garantálják.

A táborban segítségetekre lesz többek között Kádás Péter (a Startupdate blog és Traction Tribe befektetési alap alapítója), Hild Imre (iCatapult CEO), Bujdosó Attila (opp.io cégvezetője), Húvós Ágnes (Megoldás.Most alapítója), Bakó Zsolt (a coworking irodák egyik magyarországi meghonosítója), Bodor Adri, Szabó Attila, és Schleer Tamás is, akik mind hasznos tapasztalattal rendelkeznek a startup világban. Tedd meg az első lépést egy felejthetetlen nyári élmény felé, és látogass el a honlapunkra: <http://mszk.bme.hu/menedzsment-akademia/>

Növényi étrend: egészségtelen divathóbort vagy a hosszú élet titka?

Szakmai vitát rendezett a HaKöSz a növényi étrend egészséges megvalósíthatóságának témájában. Az előadók Dr. Szamosi Tamás gyermekgyógyász, Dr. Tamasi József belgyógyász, Henter Izabella dietetikus és Nagyné Szili Zsuzsa biológus voltak.

Az est apropóját az adta, hogy sokan váltanak állatvédelmi, környezetvédelmi vagy más okokból növényi étrendre, azonban megoszlanak a vélemények arról, hogy ez lehet-e egészséges, teljes értékű táplálkozás, illetve hogy kismamák, csecsemők, élsportolók is élhetnek-e hús, tej, tojás fogyasztása nélkül. Tömören a válasz igen, de a különböző tápanyagok terén mindenképpen nagy tájékozottságot igényel, és nemcsak hogy kivitelezhető, de számos kedvező hatással is bír. A vitáról készült videofelvétel hamarosan elérhető lesz mindenki számára.

Krumpli törtekkel fűszerezve (MeGyek mentorprogram)

Egy népesebb osztálynyi (összesen 39) rászoruló gyermeknek nyújt támogatást a 2015 februárjában indult MeGyek (Mentorprogram Gyermekeknek), amely a HaKöSz keretében belül valósul meg. A csupa szív egyetemisták hetente találkoznak a gyerkőccükkel, akiknek éppúgy segítenek a matekfeladványokban, mint a szerelmi kérdésekben. A Cseppkő Gyermekotthon lakói számára motivációt, inspirációt és az életben iránymutatást nyújtanak mentorai. A MeGyek mentorprogram 2015 szeptemberében indul újra.

Vörös Nándi, akinek párja a tizenhárom éves Andris, így mesélt kedvenc pillanatairól: „Második órán együtt sütöttünk krumplit az emeleti konyhán, miközben a törtek szorzását vettük szóban.”

HAJDU LORÁND,
PÁLL DÁVID DÉNES

Hello Munapest 2015!

Napjaink eseményei végeláthatatlan összefüggésekkel kapcsolódnak egymáshoz. Alapműveltségünk szerkesztésének része, hogy tisztában legyünk a világban zajló eseményekkel: erről szól a Model United Nations.

Egy MUN-konferencia során különböző országokból érkező delegációk képviselik egy-egy adott állam álláspontját, és próbálják ki magukat az igazi diplomácia szövevényes világában. A beszédek, kérdések, lobbizás és kompromisszumok végső célja egy, a lehető legtöbb állam által támogatott megoldási javaslat elfogadása. Az International Diplomatic Student Association (IDSA) célja az MUN-kultúra itthoni köztudatba ágyazása, minél szélesebb körben való bemutatása, valamint a szimulációs hagyomá-

nyok továbbörökítése. Szerveztünk tagjai a globális problémák iránt érdeklődő egyetemisták, akik kurzusaink során vitáznak az éppen aktuális problémákról, továbbá táborokba, előadásokra, külföldi MUN-konferenciákra járnak. Idén saját konferenciát is szerveztünk: a Munapest az IDSA által rendezett nemzetközi MUN-konferencia, melynek az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara adott otthont április 17–20. között. A rendezvény során öt bizottság munkájába nyerveztünk betekintést, ahol a tárgyalási témák mind egy központi krízisre épültek. A konferencián több mint százötven magyar és külföldi egyetemista vett részt a világ tizenkét országából, ami egy dinamikus multikulturális környezetet biztosított az egész rendezvény alatt.

További információt a konferenciáról és rólunk a <https://www.facebook.com/idsahungary>, valamint <http://idsa.hu/munapest/> címen találás.

Mi történt a mentoresten?

Immáron ötödik alkalommal nyílt lehetőségük a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatóinak, hogy egy vacsora keretében pályájukat befolyásoló beszélgetést folytassanak egy felsővezetővel. Minden korábbi rekordot megdöntött az idei Mentorest. A legtöbb felsővezető, a legtöbb jelentkező és a legnagyobb érdeklődés is az idei rendezvényt kísérte. A siker nem véletlen: az est egyedülálló módon kínál fejlődési lehetőséget a hallgatóknak és egyben networking lehetőséget a felsővezetőknek. A tavalyi sikert látva a Google Ground is a szervezők mögé állt, és illusztris helyszínt biztosított

az eseménynek. A tíznél is több felsővezető között találhattunk multinacionális vállalatvezetőt (Konstantinos Vairlis – Coca-Cola HBC), bankigazgatási elnököt (Mécs Imre – Gránit Bank) vagy marketingigazgatót (Szelei Szabolcs – Google) – a hallgatók számára leginkább közkedvelt pozícióval. A rendezvény sikerét mi sem jelzi jobban, hogy már most több mentor jelezte, hogy nagyon szívesen részt venne a következő ilyen színvonalas eseményen is, a szervezőket pedig maximális támogatásukról biztosították a kiváló kezdeményezés folytatásához.

Élelmiszer-ipari tanulmányút Kecskeméten

A Deák Tibor Szakkollégium április elején kétnapos tanulmányi utat szervezett Kecskemétre, melynek keretében három nagyüzemet látogattunk meg. Úti célunk első állomása a Gallfood Pulykafeldolgozó és Értékesítő Kft. volt, ahol végigkísérhettük a pulykafeldolgozás technológiáját a vágástól a darabolásig. Ezután meglátogattunk a Zwack Kecskeméti Pálinkamanufaktúrát, ahol a pálinkakészítés technológiájába tekinthettünk be. Este csapatépítő játékokra került sor, amelyek segítségével a tagok jobban megismerhették egymást. Másnap délelőtt egy nagy séta során megismerkedtünk Kecskemét városával, nevezetességeivel. Délután az Univer Product Zrt. üzemét látogattunk meg, ahol bemutatták az Univer termékeit és azok

gyártási technológiáit. A BSc tanulmányokat folytató tagok rálátást kaptak arra, hogyan tudják később hasznosítani az egyetemen szerzett tudást, illetve a későbbi szakirány-választásban is nagy segítségükre volt a különböző feldolgozótechnológiák részletes megismerése. A mesterfokozaton tanulók láthatták, hogy a leendő diplomájukkal milyen munkalehetőségeik vannak, illetve feleleveníthették az alapfokon szerzett tudásukat. A jövőben is szeretnénk hasonló nagy volumenű kirándulásokat szervezni, hogy tagjaink minél több üzem működésébe kapjanak betekintést, s az egyetemen tanult elméleti alapokat ki egészíthessék gyakorlati tapasztalatokkal is.

SÜLE ANDRÁS

Néhány gondolat az idei TDK-ról

Idén is megrendezik a Budapesti Corvinus Egyetemen a kutató és érdeklődő diákok számára egyik legfontosabb fórumot, a Tudományos Diákköri Konferenciát, melyen a résztvevők pluszpontok és pénzjutalom mellett izgalommal és hasznos tanácsokkal lehetnek gazdagabbak.

A konferenciára idén összesen 429 dolgozatot regisztráltak, melyből határidőre 205-öt (48%) töltöttek fel, amely talán kismértékben elmaradt a várakozásoktól. Szintén érdekesség, hogy a 205 időben feltöltött dolgozat csaknem fele (102) a G karhoz köthető szekciókra érkezett be, a legnépszerűbbek a Vállalatgazdaságtan (15), Infokommunikáció (12) és Befektetések és vállalati pénzügyek (10) szekciók voltak. A T és K kar közt meglepően egyenlően oszlottak el a dolgozatok (51 és 52), előbbinél a Nemzetközi tanulmányok (27), míg utóbbinál a Versenypolitika (Mikroökonómia) szekció (10) volt a legnépszerűbb.

Ezekhez további dolgozatok csatoltak a nem induló szekciókból.

A konferencia remek alkalom arra is, hogy egy témát több ember szemszögéből ismerhessünk meg, melynek egyik talán legnehezebb formája, ha az adott ember a szerzőtársunk. Az eddigi évek tapasztalatához hasonlóan továbbra is az egyszerűs kutatások dominálják a versenyt, ugyanakkor idén is voltak, akik nem riadtak vissza, és erőiket egyesítve kutattak, ennek minden előnyével és hátrányával együtt. Ebben az évben 26 két és 6 három társszerzős dolgozatot töltöttek fel.

A korábbi évek versenyeihez képest mindenféleképpen fontos változást jelent, hogy ettől az évtől már a konferencia nemcsak a szűkebb hallgatói réteg szakmai munkájának ad teret, hanem a Corvínushoz köthető szakkollégiumok hallgatói is megmérettethetik magukat. Ezen diákok nagy része corvinusos, azonban az esetenként felbukkanó ELTE-, CEU-, sőt idén már SOTE-hallgatók is üde színfoltját jelenthetik egy-egy szekciónak. A változtatás nem titkolt célja a színvonal és az izgalom növelése, mely élenkítően hathat a jövőben.

SZABÓ KRISTÓF

Miből lesz a Nyári Tábor?

A Studium Generale, a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos érettségi előkészítője az idei évben először, de nem utoljára rendez meg az „Érettségizik a cég!” nevű programját. A „vizsga” keretein belül vállalatok számára tesszük lehetővé, hogy hozzájáruljanak diákjaink sikereihez.

A cégek, mint például a *Collabit consulting*, a *GE*, a *Papp László Budapest Sportaréna*, a *PwC*, a *Sony*, a *Telenor* vagy az *Onlearn-tech* három-hat fős csapatokkal indulhatnak, hogy részt vegyenek a Nagy Kvíz Esten. Azon cég csapatának ítéljük az „Év Legjobban Érettségiző Cége” címet, amelyik a legjobban teljesít a matematikai, történelmi, közgazdaságtani és általános műveltségi kérdések megválaszolásában. A megmérettetést követően a résztvevőknek lehetősége nyílik kötetlenül beszélgetni a korábbi érettségik túlélőivel, mely kiváló humán erőforrás utánpótlást is biztosíthat a vállalatoknak.

A részvétel a cégek számára egyébként előnyökkel is jár: lehetőséget nyújt a csapatépítésre, CSR tevékenységre, médiamegjelenésre és egy marketing szempontból kedvező kapcsolatot kiépítésére a Studium Generale-val. A verseny részvételi díja 25000 forint csapatonként, mely összeg a minden évben megrendezett Nyári Táborunkban egy diák teljes tábort

költségét fedezi. Újult erővel folytatjuk az adó 1%-os kampányunkat is. Aki februárban még nem tette meg, azt biztatjuk, hogy a májusi adóbevallás során a Studium Generale 19669814-1-43-es adószámára ajánlja fel a szóban forgó összeget. Az segítő szándékúak adójának 1%-a biztosítja az éves tábori költségeink oroszlánrészét. Az

idei évben a sikerhez kreatív adó 1%-os kampányvideónk is hozzájárul, mely a <http://ado1szazalek.com/palyazat/linken/tekintheto-meg-es-ugyanitt-szavazni-is-lehet-a-vidoora>. A fentiek fényében reméljük, hogy a Nyári Tábor felejthetetlen lesz, és köszönjük mindenkinek, aki hozzájárul a megvalósulásához.

Színezd újra a világot

Valószínűleg egy sportrajongónak sem cseng ismeretlenül „a bolygó legvidámabb 5 km-e” kifejezés, de ha mégis, itt az ideje elfeledni a vizsgaidőszakkal járó stresszt, az esetlegesen bukott krediteket és felejthetetlen módon indítani az idei nyarat is – és nem csak a futás szerelmeseinek.

A 2012 januárjában útjára indított Color Run az évek során az egyik legnépszerűbb futóversennyé nőtte ki magát, s mára több mint ötven ország háromszáz városában rendezik meg – Amerika közel ötven városában már éjszaka is. Hazánkban 2013 szeptembere óta várják a futóversenyek rabjait Budapesten,

melyre idén júniusban kerül sor a belvárosban. A 2015-ös eseménysorozat különlegessége, hogy a hagyományos színes festékáradat mellett, melyben kilométerenként fürdözhetünk, az idei Color Run a Shine Tour nevet kapta, így a csillámok is megjelennek a futás során, ezzel is növelve a rendezvény egyébként sem elhanyagolható népszerűségét.

A Color Run koncepciója egyébként rendkívül egyszerű. Itt nem az idő számít (nincsenek is helyezések), hanem az, hogy a résztvevők jól érezzék magukat, odafigyeljenek az egészségesebb életmódra, illetve hogy kortól és fizikai adottságtól függetlenül bárki nevezhessen. Valójában a szabály annyi, hogy fehérben kell indulni, és minél színesebben célba érni. A nap különlegessége továbbá, hogy a verseny vé-

geztével egy éjszakába nyúló és természetesen még több színes porban gazdag koncerten vezetheti le a még benne lévő energiát minden lelkes futó, ahol tavaly például a Cloud 9+ és a The Biebers is fellépett.

Ha valaki kedvet kapott volna, a budapesti esemény mellett érdemes az európai országokban megrendezett Color Runokra is egy pil-

lantást vetni. Nincs két ugyanolyan helyszín, és bár könnyen duplája lehet a külföldi nevezési díj a hazai körülbelül 5000 Ft-nak (melynek egy része jótékonyra megy), határozottan megéri – pláne, ha ezt sikerül egy firenzei vagy épp berlini hosszúhétvégevel is összekötni.

ZSILA HAJNALKA

Hónap sportolója

„Amióta az eszemet tudom, teniszezem”

A húsz éves Dudás Tamás egyetemünk kiváló hallgatója és sportolója is egyben. Tomi ősszel kezdte meg tanulmányait Nemzetközi gadálkodás alapszakon, ahol az egyetemi élet mindennapjaiban elmerülve továbbra is elkötelezett híve maradt szeretett sportjának, a tenisznek.

Mikor kezdted sportolni?

Már gyerekkoromban is szerettem a mozgást. Kipróbáltam magam fociban, sokáig röplabdáztam is, de a tenisz mindig is állandó eleme volt az életemnek, így ez lett az a sport, ami mellett végleg elköteleztem magam.

Miért pont a teniszre esett a választásod?

Amióta az eszemet tudom, teniszezem; ebben nőttem fel. Édesapám remek versenyző volt, jelenleg pedig edzőként adja át tudását. Én is nagyon sokat tanulhattam és tanulhatok a mai napig tőle. Mindig is támogattam a családom többi tagjával együtt, és versenyzésre is ösztönözött, így már hat-hét éve versenyszerűen is űzöm ezt a sportot.

Mennyi időt fordítasz edzésre?

Erre nem tudok pontos választ adni, mivel ez az évszaktól is függ: télen nyilván kevesebb lehetőség nyílik a rendszeres edzésre, de amint beköszönt a jó idő, igyekszem napi rendszerességgel edzeni.

Mi a legfőbb motivációd?

Az, hogy megfeleljek a saját elvárásaimnak. Szeretnék továbbfejlődni nemcsak a pályán játékosként, hanem edzőként is. Ez irányba már tettem is lépéseket, ugyanis az érettségivel egy időben már elvégeztem egy középfokú tenisz-edzői képzést is.

Hogyan éled meg a kudarcokat?

Rövid távon lehangol, nyilván csalódott az ember, ha a befektetett munka nem hozza meg a várt eredményt. Ennek ellenére hosszú távon egyáltalán nem tántorít el, sőt még inkább ösztönöz.

Mi lesz a következő megmérettetésed?

Májusban kezdődnek a férfi II. osztály csapatbajnokság fordulói, ahol klubom, a Balatonalmádi Tenisz Klub színeiben lépek majd pályára. Ezek a meccsek is nagy motivációt jelentenek a számomra, hisz szeretném, hogy a csapat minél jobb eredményt érjen el, és én

is mint csapattag jól teljesítsek, és hozzájáruljak a sikerhez.

Nincsen lámpalázad a versenyek előtt?

De, nagyon! Úgy érzem, nem vagyok igazi „versenyjátékos”... Adott esetben egy meccs felfokozott hangulatában extra teljesítményt is tudok nyújtani, de az edzéseken, nyugodt környezetben kiegyensúlyozottabban játszom.

Mennyire fontos, hogy szellemileg is topon legyen a játékos, ne csak edzettség szempontjából?

Nagyon fontos! Egyrészt egy teniszesezőnek mindig figyelemmel kell kísérnie, hogy mi történik a környezetében és főként a pálya túloldalán; az a legjobb, ha sikerül az ellenfél fejébe látnia: onnantól szinte nyert ügye van. Másrészt magával is tisztában kell lennie. Nem véletlen például, hogy a pszichológiában használatos „flow”-nak is külön irodalma van a teniszben, mint ahogy az sem, hogy a profi játékosok relaxációs légzéssel, imaginációval vagy különböző rítusokkal fejlesztik a koncentrációjukat.

Mit gondolsz az „ép testben ép lélek” elméletéről?

Fontos számomra. Ha egymás után több napig nem edzem, az meglát-

szik a hangulatomon, kifejezetten rosszul érzem magam, így egészségügyi szempontból is igyekszem tartani magam ahhoz, hogy minden nap mozogjak egy kicsit.

Hogyan tudod összeegyeztetni az egyetemi életet a sporttal?

Nem mondom, hogy könnyű a helyzet. Nyilván igyekszem a legjobban teljesíteni az egyetemen, és nem elhanyagolni a sportolást sem, de azt sem mondhatom, hogy lehetetlen. Nagyon meg kell tervezni az időbeosztást, de megoldható, hogy akár öt vagy több edzés is beleférjen a hétbe.

Mennyire támogatja az egyetem a sportot?

Februárban alakult egy kezdetleges teniszklub, amelynek keretén belül az őszi sportnapok első tíz helyezettje heti két óra játéklehetőséget kapott. Emellett épp nemrégiben jeleztem a Közgáz Team Sport Munkacsoportja felé, hogy szívesen részt vennék egy egyetemi teniszközösség kiépítésében és az edzések lebonyolításában. Kiderült, hogy már ott is születtek hasonló gondolatok, így támogatták a kezdeményezést. Reméljük, ősztől beindul a projekt, és egyre több corvinusos kap kedvet a teniszhez.

HALKÓ PETRA

Akikre büszkék vagyunk

„Tudtam élni a lehetőségeimmel”

Interjú-sorozatunk keretében az egyetem egykoron végzett hallgatóit keressük fel, akik nem melleleg a Közgazdász újsághoz is kötődtek, és példaként szolgálhatnak a jelenlegi tanulók számára. Ezúttal Kocsi Ilonával beszélgettünk, aki tanulmányai óta sikeres életutat járt be; jelenleg a Manager magazin főszerkesztője és a Világ gazdaság főmunkatársa.

Hogyan emlékszik vissza az egyetemi időkre, a szerkesztőségre?

Az egyetemi évek nagyon jó időszaktól öleltek fel az életemben, az újság szerkesztőségén belül pedig egy nagyon jó csapat alakult ki. A Közgazdász az az egyik kis közösség, ahová igazán kötődtem, és a mai napig vannak kapcsolataim az ottani emberekkel; sokszor keresteztük egymás útját munkánk során, jóban vagyunk. A szerkesztőségi iroda kvázi klubként működött, mindenki bejárt, amikor kedve vagy lyukas órája volt, hisz biztos lehetett benne, hogy talál ott valakit, akivel lehet beszélgetni. A Közgazdászt akkoriban fizetni kellett. Becsületkasszába kellett dobni a pénzt, de persze mindig gond volt az elszámolással: sokszor kiöntöttük az asztalra az aprópénzt, majd megállapítottuk, hogy újra hiány van... jó móka volt! Akkoriban még nem volt külön alap- és mesterképzés, így négy-öt év alatt az ember össze tudott kovácsolódni másokkal.

A Kommunikáció- és médiatudomány szak sem létezett akkoriban. Hol tudta így kitanulni a szakmát?

Sehol, akkoriban senki nem tanulta ezt a szakmát. Akinek tetszett az újságírás, az az egyetemi lapnál próbálkozhatott. Minden tanulás nélkül az mehetett oda, aki valamiféle íráskészséggel rendelkezett – vagy legalábbis azt hitte – és így lehetősége volt próbára tenni a képességeit. Tulajdonképpen csak a gyakorlatban lehetett fejlődni; majd amikor az ember elment újságírónak, akkor szakmai tudással nem rendelkezett, csak gyakorlattal. A későbbiekben ez sokat segített: íráskészséget és látásmódot lehetett elsajátítani. A Magyar Újságírók Országos Szövetségében később, munka mellett tanfolyamon – az újságíró iskolában – aztán meg lehetett szerezni a szük-

Fotó: Vémi Zoltán

séges tudást is. A szerkesztőségek erre általában beiskolázták a kezdő munkatársaikat.

Volt olyan pillanat az életében, amikor megingott az újságírói pályát illetően?

Nem, én nagyon újságírónak készültem. Viszont valahogy úgy képzeltem el, hogy az nem árt, ha van valami „szakmám” is. Én konkrétan a külkereskedelmi szakon belül marketinges voltam; úgy gondoltam, hogy így valami olyanhoz értek majd, amit esetleg az újságírásban fel tudok használni. Akkor döntöttem el, hogy újságíró leszek, és konkrétan a gazdasági újságírás felé orientálódom. Nyilván, ha nem jött volna össze, akkor második lehetőségként még mindig ott lett volna a gazdasági pálya.

A kormány a Kommunikáció- és médiatudomány szak eltörlésén gondolkodik. Ön mit gondol erről a kérdésről?

Ez egy nagyon nehéz ügy, mert kommunikációs társadalomban élünk. Az, hogy tanítani kell, az – számomra legalábbis – evidens. Minden szakmában szükség van arra, hogy jól tudjon kommunikálni az ember, ebből kifolyólag nem hiszem, hogy teljesen megszűnne. Itt a fő kérdés az, hogy önálló vagy nem önálló szakként kell-e futnia. Piaci igény biztosan van rá, de a másik oldalon ott a kérdés, hogy el tud-e helyezkedni a piacon ezzel a diplomával a pályakezdő; ezt egy kormányzatnak nyilvánvalóan mérlegelnie kell. Én el tudom képzelni, hogy ha más nem, akkor önköltséges formában elérhető marad, de megszüntet-

ni egy olyan társadalomban és egy olyan korban, ami a kommunikációra épül, nem biztos, hogy jó döntés. Én inkább kiterjeszteném és megtanítanám tudatosan a diákoknak, hogy hogyan lehet kommunikálni a legmodernebb módon. Ez egy alap, bár lehet, hogy ezt mindenkinek tudnia kellene, de persze, aki ezt választja hivatásának, annak ennél többet is.

Mentorként tevékenykedik a Független Média Központ fiatal újságírók számára hirdetett mentorprogramban. Mi a tapasztalata, valóban segítik az ilyen jellegű programok a fiatal tehetségek felszínre kerülését?

Mentorként azt vállaljuk, hogy segítünk: ha egy ötlet felmerül, azt megbeszéljük és szakmai ellenőrzéseket végzünk; tulajdonképpen háttérmentorként dolgozunk, de abban sajnos nem tudunk segíteni, hogy állást találjanak a fiatal nők – mert ez a program a lányokról szól. Nekem pont két szélsőséges eset jutott taval: az egyik mentoráltról lehetett tudni, hogy jó háttérrel rendelkezik, és meg fogja tudni valósítani az elképzeléseit. Meg is csinálta. Én csak ösztönöztem, hogy tisztítsa le, mit szeretne és arra fókuszáljon és ez sikerült is neki. A másik esetben azt láttam, hogy egy nagyon tehetséges fiatal újságíróról van szó, de az anyagi egzisztenciális lehetőségei nem jók ehhez a bizonytalan korhoz. Ilyen helyzetben nem tudom azt tanácsolni, hogy hagyjon hátra mindent és majd lesz valahogy, mert túl sok a bizonytalan elem. Mi rá tudjuk ébreszteni őket, hogy mik az erősségeik, és hogy ab-

ból mit lehet kihozni, ha akarják, és ha fel tudják mérni, hogy mekkora kockázatokat akarnak és tudnak vállalni. De döntenie nekik kell.

Önök milyen lépéseket kellett megtennie ahhoz, hogy ilyen sikeres életpályát fusson be?

Az az igazság, hogy iszonyú szerencsés korban kezdtem és sok lehetőségem volt. Valószínűleg alkati beállítottságból is adódott, de én megragadtam minden lehetőséget, ami szembejött velem. Mikor vezető pozíciót ajánlottak, sok nő gondolkodóba esett, hogy be tudja-e vállalni a család és gyerekek mellett, és végül nem mertek lépni. Én ezzel szemben bevállalós fajta voltam. Akkoriban kisebb volt a kockázat és minden pezsgett. Én is voltam olyan lapoknál, amelyek ma már nincsenek, mint például az Ötlet vagy a Világ. Az indulás mindig jól sikerült, de kis idő múlva előjött a közgazdász gondolkodás, és amikor nem láttam már bennük tartós lehetőséget, akkor továbbálltam. Ehhez az kellett, hogy fiatalon ne féljek beleugrani a mélyvízbe, és hogy időben merjek váltani is. Ma a médiában boldogulni sokkal nehezebb.

Hogy látja a hazai sajtó helyzetét?

Az újságírásról, mint egy komoly válság szakmáról beszélhetünk. Változik, átalakul, csak még azt nem látjuk, mivé. A fejlett országokhoz képest sokkal nehezebb helyzetben vagyunk: kisebb az ország és az anyagi lehetőségek is korlátozottabbak, így ezek meghatározzák a hazai újságírók helyzetét. Külföldön ezzel szemben hagyomány van annak, hogy a cégek előfizetnek gazdasági lapokra és egy bizonyos vezetői szint felett olvassák azokat, mert ez egyszerűen hozzátartozik az üzleti kultúrához. Másfelől ma sokkal kisebb szerep jut az újságíróknak, a nyomtatott sajtó veszélybe került. Korábban iszonyú nagy szerepe volt a mindennemű megnyilvánulásnak és az újságírók fontosnak érezhették magukat. Most már kinyílt a világ, megjelent az online, amin gyakorlatilag ezernyi megoldás van arra, hogy miként jelenjen meg valaki nyilvánosan. Mindezek ellenére reméljük, hogy marad valami, hisz a „retró” érzés azért valahol ott bujkál mindenkiben és szeretik is a papírt. Nem lehet mindig mindent csak online olvasni, valahol az mégis csak egy lélekletlen valami...

HALKÓ PETRA

Határon túl

Tolerancia felsőfokon

Ha Hollandia, akkor fű, pro-
stik, bicikli, tulipán, sajt: ezek
a szavak jutnak eszünkbe első-
re. A klisék mögé nézve pedig
egy olyan országot találunk,
ahol nem kell a focimeccsek-
hez rendőrök hadát állítani, a
kórházakban ingyenes a kávé,
és békésen megférnek egy-
más mellett a különböző val-
lású, bőrszínű és nemi iden-
titású emberek. Hollandia
régóta kereskedő kultúráként
történelemben és látnivalók-
ban is gazdag, ahol nyitott és
segítőképz emberek élnek. A
jó szándék vezérelte lakosok
néha olyannyira egyenes be-
szédűek, hogy azt egy külföldi
már-már nyersnek és durvának
érezheti.

Az erasmusosok körében az ország
rendkívül népszerű. Ez nem vélet-
len, hiszen az ösztöndíjrendszer
névadója, Rotterdami Erasmus né-
metalföldi humanista tudós volt. A
holland felsőoktatás tipikusan ha-
ladó szellemiségű. A diákok aktí-
van részt vesznek az előadásokon,
nemcsak a kezdeti lelkesedés ide-
jén, hanem a vizsgaidőszak előtti
utolsó hetekben is. A követelmé-
nyek kemények, az oktatás szín-
vonala magas. 10-es skálán osztá-
lyoznak, melyen – egyetemről füg-
gően – 5 vagy 6 a küszöb, viszont a
9-es, 10-es osztályzat rendkívül rit-
ka. A tankönyvek drágák (lehetnek
akár száz eurós vagy azt meghala-
dó árak is), viszont hosszú távon
is hasznosak, ezért érdemes pénzt
fektetni a megvásárlásukba. Akad
azonban olyan vélemény is, mely
szerint az egyetem megválasztá-
sára nagyon oda kell figyelni, ne-

hogy meglepetés érjen bennünket
a színvonal tekintetében. Nagy elő-
nye továbbá, hogy olcsón és könny-
en hazalátogathatunk, ha úgy
tartja kedvünk.

Akár holland nyelvtudás nélkül
is megértethetjük magunkat, hi-
szten nemcsak a fiatal, hanem az
idősebb korosztály is jól beszél an-
goulul. Ez köszönhető részben a két
nyelv hasonlóságának, illetve an-
nak, hogy például az angol nyelvű
filmeket a hollandok nem szinkro-
nizálják. Hosszabb távú itt-tartó-
zkodás, munkavállalás esetén ér-
demes megpróbálkozni a nyelvta-
nulással, hiszen ennek birtokában
könnyebben lehet munkához jutni
és a hollandok egy idő után el is
várják, hogy legalább az alapokat
tudjuk.

A diplomás átlagbér körülbelül
2500 eurótól indul. A munka és a
szabadidő aránya kiegyensúlyo-
zott, hetente 36-40 órát dolgoznak,
és gyakoriak a részmunkaidős ál-
lások is. Multikulturális ország ré-

vén sok a bevándorló, így szívesen
alkalmaznak külföldieket, ami ol-
csóbb megoldás, ennek ellenére vi-
szonylag alacsony a munkanélkü-
liségi ráta.

A tanulás vagy munka mellett a
sokszínű Hollandiában biztosan
nem fogunk unatkozni. A rengeteg
nevezetességen és kulináris érde-
kességen kívül pezsgő éjszakai élet
vár ránk, valamint a biciklizésen
túl számtalan lehetőség van más
sportok kipróbálására is.

MURGER SZILVIA

Megújuló Budapest

Vissza a Dunához

Néhány héttel ezelőtt ismét fel-
röppent a hír, miszerint a fő-
város lassan valóban belevág a
pesti rakpartok évtizedek óta
várt és szükségszerű átalakítá-
sába. A projekt a Budapest Szíve
program keretében valósulna
meg, és valóban minőségi válto-
zást hozna a fővárosiak életébe.
A Közgyűlés döntése nyomán a
tervpályázatot már most tavasz-
szal kiírhatják, erre és az enge-
délyezésre 106 millió forintot
szán az önkormányzat 2016
elejéig (ez alapján az építkezés
akár már egy év múlva megin-
dulhat).

A Duna hosszú ideje gyakorlatilag
megközelíthetetlen: a rakpartokon
haladó nagy forgalmú közlekedési
tengelyek kiépülése óta gyalogosan
csak komoly életveszély árán
érhető el, bár ezen a helyzeten né-
míleg javított az Országháznál ta-
valy megépült két új átkelő.

Pedig igenis fontos lenne az idelá-
togató turisták, de leginkább a vá-
rosiak számára. Nem elég, hogy

az embereknek lételeme, de a folyó
parti nagyvárosokat megvizsgál-
va láthatjuk, hogy a legtöbb helyen
szerves összeköttetés van a víz és a
település között. Jó példa a pár éve
Lyonban megvalósult rakpart-reha-
bilitáció, de nem is kell ilyen mesz-
szire menni, hiszen a szomszédos
Bécs is kiváló előképként szolgálhat.

Valóban aktuális már a fővárosi
Duna-partok (első lépésként a Kos-
suth és a Fővám tér közötti 2,4 ki-
lométeres szakasz) visszaadása Bu-
dapestnek. A tervek szerint uniós
forrásból több helyen a mostani út-
pálya lesüllyesztésével és lefedésé-
vel alakítanának ki sétányokat, ez-
zel növelve a mostani zöldterületi

arányt is – emellett új bicikliút lét-
rehozása is szerepel az elképzelé-
sek között.

Már korábban is napvilágot látott
több (látvány)terv a rakpartok át-
alakításáról, de a mostani, önkor-
mányzati döntés következtében el-
induló projekt akár radikálisan is
eltérhet az azokon látható elképze-
lésektől. Ettől függetlenül a felújítás
jelentőségében nemigen hasonlít-
ható egyik eddigi budapesti fejlesz-
téshez sem, talán csak a Váci utca

a nyári hónapokban gyakran már
most is megtelnek a fővárosi kikö-
tők, és ezek felszereltségén, illetve
színvonalán is lehet még javítani.

A fejlesztés részeként megújulna a
2-es villamos pályája, ide új szerel-
vények is érkehetnek. A legutóbbi
beszerzés szerződése ugyanis – a
többek között a budai fonódóra ér-
kező járművek mellett – további 87
(köztük akár rövid ideig felsőve-
zeték nélküli közlekedésre is alkal-
mas) jármű megrendelését is lehe-
tővé teszi.

A program részeként valósulna
meg a szintén évek óta tervezett
Lánchíd és a Széchenyi István tér,
valamint az Arany János utca re-
konstrukciója, melyek már mind
igencsak időszerűek. Az előbbi ket-
tő a rakpart-projektől függetlenül
is megújul 2016-ban.

Bár a projekt évek óta ott szere-
pel a fejlesztések listáján (koráb-
ban a BKK hatáskörébe tartozott,
de Vitézy Dávid menesztése miatt
félő volt, hogy újabb hosszú évekig
a fiókban marad), a Fővárosi Köz-
gyűlés lépése mindenképp hirte-
lenné tűnhet. Pedig Tarlós István
már többször támogatólag beszélt
rőla, mint biztosan megvalósítan-
dó projektről, ami szokatlan tőle
egy ilyen, főként gyalogosbarát fej-
lesztés esetén (lásd a Ferenciek tere
átalakítását).

HORVÁTH MÁTÉ

Tréningközpontot nyitott a Bosch

Egy 170 millió forintos beruházás részeként tréningközpontot nyitott a Robert Bosch Elektronikai Kft. A létesítményben nyolc oktatóteremben folynak majd a képzések és kétszáz ember fér be. A tréningközpont a régió középfokú és felsőfokú duális képzésének stratégiai fontosságú bázisa lesz, emellett a cégcsoport műszaki és gazdasági szakembereinek képzése is itt zajlik majd.

Az ünnepélyes megnyitót a vállalat hatvani gyárában tartották. Már kilométeres távolságból meg lehetett pillantani a gyár emblémáját már, hiszen a létesítmény hatalmas területet foglal el. Ha a dolgozók magas számát is beleszámoljuk, akkor olyan érzésünk lehetett volna, mintha egy kisebb Bosch-faluba érkezünk. Ennek közepén egy óriási, erre kialakított sátorban zajlott az ünnepélyes avatás.

A helyszínen jelen volt Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminisz-

ter is, aki elmondta, hogy a hatvani gyár mára a Bosch-csoport legnagyobb autóelektronikai gyárává nőtte ki magát, ami nagyon fontos a magyar külkereskedelem szempontjából, hiszen az autóipar húzóágazatnak számít. A miniszter felidézte: 2010-ben Magyarország célja az volt, hogy Európa termelési központjává váljon. Ebben – a Bosch-nak is nagyban köszönhetően – számos sikert ért el az ország.

Javier González Pareja, a magyarországi Bosch csoport vezetője eljött, hogy kifejtse: a Bosch hosszú távra tervez, és Magyarország stratégiai fontosságú bázisa a globális innovációs és kutatás-fejlesztési törekvéseknek. Emellett a Bosch teret ad az oktatásnak, és egyedülálló vezetőképző programjaira gyakorlatokat is szeretettel vár – nyilatkozta a cégvezér Corvinus Hallgatói Médiaközpontnak.

A központ megnyitóján igazán nemzetközies hangulatban telt, hiszen

a szónoklatok angol, magyar és német nyelven hangzottak el. A cégvezér például magyarul tartotta beszédét, bár még törte nehéz nyelvünket. A német nagykövetség gazdasági vezetője, valamint a hatvani Bosch vezetői is tiszteletüket tették. Ők is megcsodálhatták, ahogyan a központ előtt álló Tudás Fájáról is lehull a lepel. A Bosch-ovi lurkói, valamint a díszvendégek ünnepélyesen felavatták a helyet. A most átadott tréningközpont ok-

tatási koncepciójában kiemelt figyelmet kapnak a szakmai tréningek és a vezetők fejlesztése. A Bosch a jelenleg még iskolai keretek között tanuló fiatalokban a potenciális munkaerőt látva segíti a gyakorlati képzést és folyamatosan annak fejlesztésén dolgozik. A duális képzést jelenleg négy, kiváló szakmai tudással és több éves tapasztalattal rendelkező oktató koordinálja.

RUBIN ESZTER

A rádió az elsődleges hírforrás

Ha eddig azt hittük, manapság már a legtöbben online fogyasztunk híreket, rádiót pedig csak zenéért hallgattunk az autóban, tévedtünk. Nyolcszáz ezer fővel nőtt ugyanis a naponta rádiót hallgatók száma a tavalyi adatokhoz képest – derült ki a TNS-Hoffmann-Mediameter konzorcium adataiból, mely a 2014. december és 2015. január közötti időszakot vizsgálta.

A kutatás a hírfogyasztási szokásokat mérte fel, melynek adatai szerint a válaszadók háromnegyede még a délelőtti folyamán értesül a rádióból a legfontosabb hírekről. A tizennégy éves kor fölöttieket vizsgáló felmérés szerint a megkérdezettek 46 százalékának első számú hírforrása a rádió. Ezt a televízió követi, és a válaszadók mindössze hatoda említette az internetet és a nyomtatott sajtót. Egy, az egyetemen végzett 117 főt számláló, nem reprezentatív felmérésünk szerint korosztályunknak mindössze a 24-

25%-a hallgat rádiót vagy néz híradót, a többiek online értesülnek az aktuális hírekről.

A fenti konzorcium szerint a népszerűségi rátát kimagaslóan a ClassFM vezette, mintegy napi két és fél millió hallgatóval, míg a Kossuth Rádió majdnem kétfélmillió hallgatóságával a második, a Petőfi Rádió egymillió alattival a harmadik helyen szerepelt.

A fővárosban jelentősen megnőtt a rádiózók száma, a tavalyi 490 ezer-ről 556 ezer főre. Budapesten a rangsor is más sorrendet mutat az országoshoz képest: itt a harmadik helyen az – országos lefedettség híján érthető módon – Music FM és az InfoRádió áll, és csak ötödik helyen végzett a Petőfi.

Gyakran szóba kerül, hogy a rádió népszerűsége csakúgy csökkenésnek fog indulni, mint a nyomtatott sajtóé – egyes szakmabeliek szerint nagyrészt a hosszú utazások adják majd a legfőbb szerepet a rádióknak mint hírközlő és szórakoztató eszköznek. Láthatjuk azonban, hogy ez és a nyomtatott sajtó Magyarországon jelenleg a népszerűségi skála két végén helyezkedik el.

DENGYEL DÓRA

Keresed az utad?
Konfliktusaid vannak?
Meg kell szólalnod?

Tréningek!

Kompetenciafejlesztés
az **image.do**-nál:

- kommunikációs tréningek
- konfliktuskezelő tréningek
- önismereti tréningek

www.i-do.hu
info@i-do.hu
06-70-383-9065

image.do

KUPON
Ezt a kupont honlapunkon válthatod be:
SZ-2015

+ Diákoknak 10% kedvezmény!

Sumbawa tomboló óriása

1816-ot írunk. A Gangesz partján éjjel-nappal égnek a hamvasztó máglyák, mert Indiában kolerajárvány pusztít, New York-i gyerekek fagnak halálra cipő nélkül a nyári havazásban, a svájci Alpokban a rendkívüli esőzések miatt felolvadt gleccser mos el egy egész völgyet, miközben Balin gyermekek holtteste hevernek a parton, akiket szülei kegyelemből segítettek át a túlvilágra, hogy ne szenvedjenek tovább az éhezéstől. A képek sajnos nem a fantázia szüleményei. Egy évvel az után, hogy 1815. április ötödik napján kitört és tizenkét napon át tombolt az indonéziai Sumbawa szigetén található Tambora vulkán, ez volt a szomorú valóság.

A katasztrófa előjelei már három évvel korábban megmutatkoztak. Gyakran hallatszottak hangok a

hegy felől és néha füst szállt fel a kalderából. Az első kitörés hangja 1500 kilométerről is hallható volt, ahol az ott állomásozó holland gyarmatosítók ágyúdörrenésnek gondolták, és hadihajókat küldtek a vélt ellenség megfékezésére. A Tambora tizenkét nap alatt huszonöt Balaton vízmennyiségét kitevő magmát bocsátott ki, és a hamufelhő több száz kilométeres körzetben három napra sötétségbe borította a tájat. A környező települések lakosait maga alá temette a kiömlő olvadt kőzetanyag, majd a tengerbe érkezve szökőárakat indított el. A történelem legnagyobb dokumentált vulkánkitörése azonban még ennél is több emberáldozatot követelt.

A kitörés hatása az egész Földön érezhető volt. A néha harminc kilométeres magasságot is elérő füstoszlop a felszabaduló kén-dioxidot feljuttatta a sztratoszféráig. Ott vízgőzzel keveredve olyan felhőt alkotott, melyen a Nap sugarai alig hatoltak át, ez pedig globális és tartós éghajlati változást idézett elő: nyár helyett „vulkáni tél” köszöntött be. A hőmérséklet drasztikusan lecsökkent,

ködös és nyirkos volt az idő, sok helyen havazott is. A termés nem érett be vagy egyszerűen megfagyott, az állatok elgyengültek, elhullottak, és az éhínség következtében járványok ütöttek fel a fejüket. A kitörés áldozatainak száma összesen körülbelül százezer főt számlált.

Byron Shelley és felesége, Mary 1816-ban a Genfi-tó partján nyaraltak. A rossz időjárás miatt otthon maradtak és azon versenyeztek, hogy ki tudja kitalálni a legijesztőbb történetet. Ekkor született meg Mary fejében Frankenstein alakja. Az éghajlatváltozás megtizedelte a lovakat is. Karl Drais az állati erő pótlására fejlesztette ki a bicikli őst, a velocipedet. A légköri utóhatásként létrejött színes naplementék festőket ihlettek meg.

A Föld történetében nem ez volt az egyetlen ilyen katasztrófa: már az ókorban is születtek feljegyzések hasonló erejű kitörésekről és utóhatásairól. Kultúrák, társadalmak, pezsgő életű városok pusztultak el birodalmak hanyatlását idézve elő. A homo sapiens idejéből származnak olyan nyomok, melyek majdnem az emberiség teljes kipusztu-

lását okozó vulkanikus tevékenységekre utalnak.

Fejlett társadalmunk rózsaszín védőburkában elhisszük, hogy mindent kontrollálni tudunk. Hajlamosak vagyunk megfelekedni arról, hogy Földünkön valójában a természet az úr. Jelenleg körülbelül egy tucat, a Tamborához hasonló potenciális időzített bomba ketyeg világszerte. Az eddigi adatok alapján egy-két évszázadonként következnek be olyan méretű kitörés, melynek globális hatásai számottevőek. A tudomány mai állása szerint ezeket megakadályozni nem tudjuk. Vajon milyen gazdasági következményekkel kellene számolnunk egy ilyen katasztrófa esetén? A természet drasztikus csökkenésével éhínség lépne fel, az árak megemelkednének, a légi közlekedés megbénulna, az elégedetlenség és a szakadék megnőne az egyes társadalmi rétegek között. Remélhetőleg vannak már kidolgozott tervek a károk csökkentésére, mivel a tudósok az izlandi Eyjafjallajökull 2012-es kitörését egyfajta figyelmeztetésnek tekintik.

MURGER SZILVIA

Hiperspektrális képfeldolgozás az élelmiszer-kutatásban

A NIR spektroszkópia az anyagok összetételét becsülő, gyors optikai eljárás. Adott mintatípuson történő kalibráció, statisztikai analízis után a laboratóriumi vizsgálatnál lényegesen gyorsabban határozhatók meg olyan komponensek, mint víz, zsírok, olajok, fehérjék, alkoholok, aromás vegyületek. A számításgénye miatt viszonylag új módszert élelmiszerek, mezőgazdasági nyersanyagok vizsgálatára már több évtizede alkalmaznak.

A hiperspektrális képfeldolgozás első alkalmazásaiban a földfelszín vizsgálták műholdról és repülőgépről katonai objektumok, ásványkincsek, növényzet és tápanyagellátás után kutatva. A technika lényege, hogy a vizsgált felület minden kép-

pontjának spektrumát mérjük. Az egyes tartományok képfeldolgozással választhatók ki, és azok kémiai összetétele spektrumuk alapján külön-külön meghatározható. A jellemzően inhomogén felületű élelmiszerek, biológiai anyagok esetén kiemelten hatékony a módszer.

Egyetemünk Fizika-Automatika Tanszéke az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézettel közösen 2003-tól elsőként tudott bekapcsolódni a módszer kidolgozásába és alkalmazásába. A drága mérőrendszer és szofisztikált adatkiértékelés miatt élelmiszer- és agrárterületen a kevés műhely egyike vagyunk Európában. A mérésvezérlésre és adatfeldolgozásra fejlesztett algoritmusainkat, tapasztalatainkat már más intézetek is átvették, többek között a bécsi BOKU Egyetemmel kezdődött együttműködés 2014-ben.

A módszert számos területen alkalmazzuk az élelmiszer-kutatások terén, ezek közül sorolunk fel néhány példát. A húсок márványosságát

Csiperke *dactylium* fertőzött területei a legelső napon 1450nm-en

és összetételét vizsgáljuk a Hűtő- és Állatiterték Technológiai Tanszékkel. A Kaposvári Egyetemmel készülő közös projekt alapkérdése, hogy az eltérő nevelési körülmények miként hatnak a hús minőségi jellemzőire. A sajtok érlelés közbeni változásait, a felhasznált enzimek aktivitását vagy a fajták azonosítását és a tárolási hőmérséklet hatását is vizsgáljuk. Ezenfelül marcipánokat, magvak csírázását, szennyező anyagok detektálását, továbbá kávé-

és paprikahamisítást a Gabona és Iparinövény Technológiai Tanszékkel kutatunk, valamint a gomba fertőzésének korai detektálását és a növényvédő szerek nyomát vizsgáljuk a Zöldség- és Gombatermesztési Tanszékkel.

Ez az új mérési módszer hatékonyan alkalmazható a kutatásban, a minőségellenőrzésben és az ipari automatizálási feladatokban egyaránt.

DR. FIRTHA FERENC
BCE-ÉTK

Készítette: Halasz Géza

Nem csak egy nap a Föld védelmében

Az iparosodás gyors terjedésével és a technika fejlődésével nagymértékben nőtt a környezetszennyezés és a természet pusztítása. Az emberek azonban figyelmen kívül hagyták ezt, pedig a keletkezett hulladék és por, illetve a légkörben bekövetkezett kémiai folyamatok hatására sokan betegedtek vagy haltak meg. Egészen 1970-ig nem jártak sikerrel az ezt ellensúlyozni kívánó mozgalmak.

Ebben az évben azonban április 22-én az Egyesült Államokban Denis Hayes vezetésével a fiatal-

ság felemelte a hangját és kiállt a természetért. A megmozduláshoz rengetegen csatlakoztak, összesen körülbelül huszonötmillió polgár követelte a változtatást, az állapotok javítását. Hatásuk nemcsak az USA-ban, hanem világszerte is érvényesült. Konferenciákat tartottak, különböző környezetvédelmi szervezetek jöttek létre, és törvényeket alkottak a természet megóvása, illetve a kibocsátások csökkentése érdekében. 1990-ben Denis csapatával megalapította a Föld Napja Nemzetközi Hírközpontot Kaliforniában. A szervezet a Föld napja megünneplésének népszerűsítését és a csatlakozott országok az éppen aktuális előadásokról és tevékenységekről való havi szintű tájékoztatását tűzte ki fő céljaul. Magyarországon a környezet védel-

me 1978 óta áll a figyelem középpontjában. Ekkor jött létre az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal (OKTH), mely minden, környezethasználattal kapcsolatba hozható cselekmény szabályozásával foglalkozik. Nagyobb előrehaladást az 1995. évi 53. törvény hatályba lépése hozott. Ekkor kezdte meg működését a környezetvédelmi információs rendszer (OKIR), a környezethasználatot pedig feltételekhez és engedélyekhez kötötték. Kijelentették, hogy mindenki felelős a saját környezetéért, a benne tett kárt pedig amennyire csak lehet, mérsékelni kell. A kormány ezután még további rendeleteket adott ki, melyekben szabályozták a levegő- és vízszennyezést, bevezették a környezethasználati díjat és korlátozták a veszélyes anyagok kibocsátását.

Bár az állapotok jelentősen javultak az elmúlt évtizedekben, a kezdeti szabályozatlanság olyan visszafordíthatatlan károkat okozott a bioszférában, hogy azt semmilyen korlátozás, szigorítás vagy bírság nem tudja már helyrehozni. Hiába törődik a népesség nagy százaléka a környezet megóvásával, az erre fordított idő és pénz jobban befolyásolja az embereket, ennek függvényében élnek mindennapjaikat, és ez legtöbbször a természet rovására megy. Úgy tűnhet, ez ellen sem az egyén, sem egy világnap vagy egy aktivista csoport nem tud tenni, pedig valójában pont az ilyen kezdeményezések változtathatják meg az emberek hozzáállását.

KALLA KRISZTINA

A kislábnym nyomában

A környezetvédelmi kérdések kapcsán általában az óceánok szemétszigeteire vagy az esőerdők irtására asszociálunk, ahelyett, hogy a saját életterünkben néznénk körül először. Magyarország „kitűnően” teljesít a környezetszennyezés terén: az EU figyelmét is felkeltette már a nagymértékű energiapazarlás hazánkban.

Hogy ki a felelős mindeztért? A legtöbben rögtön ujjal mutogatunk a különböző hivatalokra vagy a kormányra, csak éppen saját magunkra nem. Hiszen mit tehet az átlagember a környezete megóvásáért? A többség sajnos rögtön rávágja: semmit. A „rajtam úgysem múlik, ha mások nem figyelnek oda” válszokkal, illetve a kocsiablakon kihajított PET-palackokkal lassan Dunát lehet rekesztetni. És sajnos rekesztünk is...

„Kisemberként” valóban nehéz megváltani a világot, de senki nem is várja el tőlünk, hogy bálnamentésre induljunk. Ellenben rengeteg apró – és pénztárcakímélő – lépést tehetünk, sőt kell is tennünk az ökológiai lábnyomunk csökkentése érdekében.

Az egyik legfenyegetőbb probléma Földünk ivóvízkészletének rohamos és drámai mértékű csökkenése. Ki sem kell lépnünk a lakásból – ahhoz, hogy rengeteg vizet spóroljunk meg. Ha fogmosás közben elzárjuk a csapot, ha a kádban úszkálás helyett a tusolást választjuk, vagy ha

rögtön megjavítunk egy csöpögő alkátrészt, máris rengeteget tettünk környezetünkért. Egy új ház kialakításánál már arra is lehetőségünk nyílik, hogy a használt fürdővizet a WC-tartályba vezessük, vagy az esővizet némi tisztítás után fürdőre, mosásra használjuk fel.

A környezetvédelem másik nagyon fontos eleme az energiapazarlás csökkentése. Magyarországon az energiafelhasználás 40%-a hűtésre, illetve fűtésre megy el. Ez a magas arány a kevésbé korszerű berendezéseknek, a gyenge hőszigetelésű épületeknek és a huzatos ablakoknak köszönhető. Persze cserére, felújításra nem mindig adódik lehetőség, de rengeteg más dolgot tehetünk még az energiatakarékosság érdekében. Sokszor kutyafuttában akkor is villanyt kapcsolunk, ha a beszüródő kinti fény még kellően bevilágítja a szobát. Az energiatakarékos izzók ugyan drágábbak a hagyományosnál, de mivel csak az áram töredékére van szükségük a működéshez, hosszabb távon behozzák az árukat. A nyitva felejtett hűtőszekrényajtó, vagy a készenléti állapotban hagyott elektromos berendezések szintén rengeteg áramot használnak el feleslegesen.

A vásárlási kényszer a fogyasztói társadalom velejárója, de tudatos vásárlással elkerülhetjük a pazarlást. A reklámszatyor helyett célserű beszerezni egy igényesebb és tartósabb szövetet, ezzel elkerülve a nejlón zacskók felhalmozódását az otthonunkban és a szemetesünkben.

Ha pedig betartottuk mindezt, és mégis keletkezett szemetünk, – ami

sajnos elkerülhetetlen – a szelektív hulladékgyűjtés lehetősége régóta adott. Ennek köszönhetően az újrafeldolgozás sokkal könnyebbé válik, nekünk pedig csak egy mozdulattal több.

Fontos még megemlíteni a közlekedést, ami a légszennyezés nagy részéért felelős. Ha tehetjük, célszerű gyaloglással, biciklizéssel vagy tömegközlekedéssel helyettesíteni az autózást. A repülőgépek széndioxid kibocsátása a legmagasabb az összes jármű közül, ezért jobban tesszük, ha inkább a vonatozást, belföldi utazást választjuk helyette. A hétköznapi embernek nem feladata, és sajnos nincs is lehetősége szélrómúveket felhúzni, viszont a szemétdombokon mindannyiunk konzervdobozai sorakoznak. A „sok kicsi sokra megy” elv alapján tudunk tenni közösen a környezetünk megőrzéséért egy kis odafigyeléssel, ezzel könnyítve az erőművek, szennyvíztisztítók munkáját és elkerülve a nejlónok tobzódását a természetben.

Sokan azt gondoljuk, hogy a takarékosabb, átgondoltabb életmód a kényelmünk elvesztésébe kerül. Ezt a tévhitet rengeteg dolog cáfolja: a fent említett lehetőségek nem igényelnek nagy erőfeszítést, plusz költséget, sem rengeteg időt. Nem kell feladnunk, sem megváltoztatnunk a napi rutinunkat. Mindannyiunk érdeke, lehetősége, sőt kötelessége megtenni ezeket az apró lépéseket, hiszen a környezet megővése egy közös cél, egy közös felelősség.

TAKÁCS DALMA

Készítette: Halász Géza

Sivatagi Show Kaliforniában

A Föld felszínét borító vízkészlet csupán három százaléka édesvíz, melynek nagy része fagyott formában van jelen, ezért a közvetlenül felhasználható rész egy százalékot jelent. A mezőgazdasági és ipari célokra fordított mennyiség jelentősen redukálja az emberi használatra

fennmaradó hányadot, amelyet a társadalom felelőtlenül pazarol, szemet hunyva a vízhiányban szenvedők sorsa felett.

A kiszáradás veszélye a fejlett Egyesült Államokat is érinti. Kalifornia állam vízgyűjtő területein folyamatosan nő a szárazság, melynek oka a talajvíz és a hó

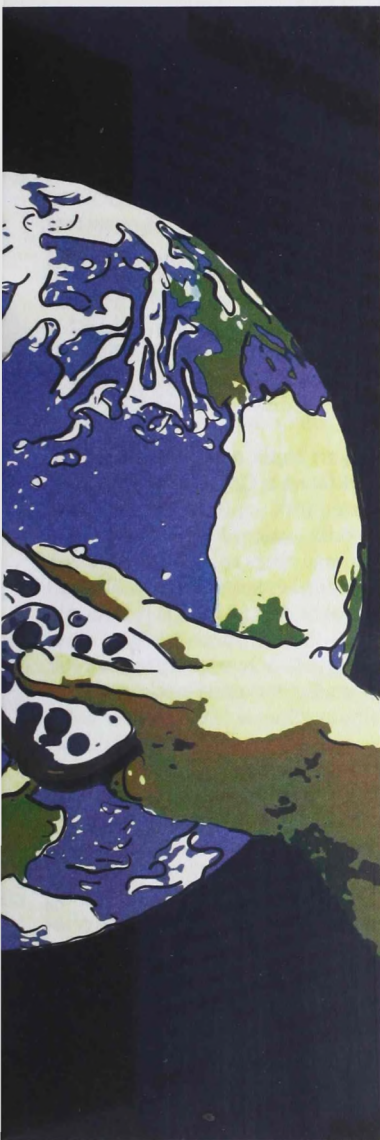
mennyiségének csökkenése például a Sierra Nevada hegytetőin. A vékonyabb hótakaró kevésbé veri vissza a napsugarakat, erősebben melegszik a talaj, amitől az szikkadtabbá válik; ez lassítja a hóolvadék szivárgását és a talajvíz pótlódását. A probléma nem új keletű, a rendkívüli vízválság már több éve tart, és a közeljövőben sem várható jelentős javulás. Az ivóvíz megővése érdekében korábban már a környező lakók is tettek felelősségteljes lépéseket: az 1990-es évektől negyven százalékkal csökkentették a háztartási fogyasztást az egyik üdülővárosban, Cambriában pedig tengervíz-sótalanító üzemet építettek. A terület központi vezeté-

se víztározó módszerek fejlesztésére és a folyamatos ivóvízellátás biztosítására egymilliárd dollár aszály elleni gyorssegélyt fordított idén márciusban.

A szükségállapot miatt Jerry Brown, Kalifornia állam kormányzója április elsején hatályba lépett kötelező érvényű vízkorlátozási rendeletet vezetett be, amely 25 százalékos fogyasztáscsökkentést ír elő a lakosság, az üzletek és a gazdaságok számára. Megtiltja a városi díszkertek folyamatos öntözését, az önkormányzati és állami füves területeket szárazságtűrő növények ékesítik majd. A kerti úszómedence a kaliforniai életérzés szimbólumává vált, ezért is lehet

A rovatban szereplő írások nem az egyetem hivatalos

Kicsi vagy és jelentéktelen

Manapság, amikor mindenki különleges hópehelyként és varázslatos individuumként tekint a szürke senkikavalkádjában, talán érdemes lehet elgondolkodni azon, hogy hétmilliárd embertársával együtt éli mindennapjait ezen a bolygón, miközben közülük sokan nagyobb hatással lesznek a világ sorsának alakulására akár csak egyetlen nap alatt is, mint mi egész életünk alatt.

Ha az ember lassít, és megáll pár pillanatra, a zöldfülű zöldek harsány magabiztosságát némi objektív szerénységre cserélve, rá fog döbenni arra, hogy mennyire leegyszerűsítő – és gyakran indokolatlan – nézőpont tud lenni az egyéni környezetvédelmi akciók mániákus támogatása. Persze, katotikus mindennapjainkban néha jölesik a vélt vagy valós bizonyosság, de ettől még be kell látnunk, hogy nem tudunk annyi energiatakarékos izzót venni, amennyivel ki tudjuk váltani azt, hogy az Egyesült Államok vagy Kína politikai vezetése nem hajlandó érdemi lépéseket tenni a környezetvédelemért.

Szeretnél nagy környezetvédő lenni? Sok szerencsét kívánok hozzá. Nem csak arról van itt szó, hogy egyszemélyi kis változtatásaid szinte semmilyen hatással

nem lesznek majd – sokkal fontosabb az, hogy gyakran téves pre-konceptciók alapján hozzuk meg őket.

Tegyük fel, hogy lemondok a reggeli kávémról, cserébe pedig egy pohár tejjel próbálom oltani reggeli szomjamat Természetanyánk kedvéért. A probléma csupán az, hogy a tehenek rengeteg metánt bocsátanak ki: számítások szerint két és fél deciliter tej előállításához százgrammnyi szén-dioxid hatásának megfelelő metán megtermelésével ér fel.

Ha saját szatyrommal megyek a bevásárlóközpontba, megveregethetem ugyan saját vállamat, de a műanyag zacskó széndioxid-kibocsátása nagyjából egy ezreléke annak az ételnek, amit beleteszünk. Az import ételek szállítása során sokkal több környezet-szennyező anyag keletkezik, mint az én kis vásárlásom során.

Sajnos még a tömegközlekedés használata sem feltétlenül menti meg a bolygónkat, hiszen nem megfelelő kihasználtság esetén (lásd négyes metró vagy londoni buszok) konkrétan magasabb az egységre jutó kibocsátása, mint az autóké. Nem ér azt mondani, hogy a busz tőlem függetlenül is járna – a járatok léte is a kereslet és kínálat dinamikájától függ. Ennyi erővel ugyanis egy nukleáris atom-tengeralattjáróra vagy egy interkontinentális repülőjára is felszállhatnék, mint lelkes környezetvédő.

Sok kis egyszerű praktika tehát nem megy sokra, főleg akkor, amikor nagy részük többet

árt, mint használ. Arról már ne is beszéljünk, hogy az EPA adatai szerint az üvegházhatású gázoknak mindössze tizenkét százaléka származik a keményen dolgozó kisemberek tevékenységéből („commercial and residential” – fosszilis fűtőanyagok, illetve üvegházhatású gázokat tartalmazó termékek használata, szemét kezelése).

Miközben itt ülünk Európa szívében, illetve májában, vegyük észre azt is, hogy az EU országai csupán 13%-nyi kibocsátásért felelősek, míg Kína és az Egyesült Államok együttesen 42%-ért. Ugyanezen országok politikai vezetői azok, akik nem igazán nagy hívei a környezetvédelmi egyezségek aláírásának és betartásának – és ezek a döntések kicsit többet számítanak a globális felmelegedés vidám világában, mint az általunk megspórolható pár száz gramm szén-dioxid.

Persze tény, hogy az emberek szeretik azt hinni, hogy érdemi hatásuk van a világ fontos eseményeire, ugyanúgy, ahogy a kaoszban is mindig próbáljuk megpillantani a rendet. Sajnos azonban nincs az az individuális összefogás, aminek hatása felül tudná múlni a nagypolitikai lépéseket. Mondjuk meg lehetne buktatni azokat a politikusokat, akik nem tartják kellően fontosnak a környezetvédelmi kérdéseket – de jaj, akkor mi lesz a rezsiszökkenéssel, a száznapos programmal és a rendtevéremtessel?

KELEMEN LUCI

kellemetlen az utasítás a jelenlegi és a jövőbeli tulajdonosok számára, hiszen ezeket le kell fedniük, nem engedhetik le, és nem tölthetik újra őket, az új medencék építésére pedig moratórium van érvényben. Az aszály az élővilágot is sújtja: a költöző madarak élőhelyei – a mocsaras területek – a korábbi töredékére csökkentek, ráadásul a csapadékmentes időszak tüzekhez vezethet.

A legrosszabbul mégsem azok járnak, akik a mérnöki pontossággal megtervezett, bájos szökőkúttal díszített kertjüket egész évben „örökzölden” tartják, és a medencéik víztükre szikrázik a fény, hanem a mezőgazdasággal foglalkozók. Termőterületük drasz-

tikusan csökken, ami együtt jár a munkaerő leépítésével, ennek a jövőre gyakorolt, tovagyrúzó hatása pedig közismert.

A kiégett, száraz, sárga gyeppel túl esztétikus látvány, de van, aki ebből is képes profitálni. Egy kaliforniai fodrász nemrég indított vállalkozásának tevékenysége nem újdonság, természetes alapanyagú folyadékot használva, egyszerűen a pázsit zöldre festésével három hónapra gyönyörűvé varázsolja a kerteket, és kémiai megrendelői vízszámláját is, akiknek így nem kell kockáztatniuk a gyakori öntözés miatti bírság megfizetését sem.

KLUBERT DÓRA

ponjtját, hanem csupán a szerzők véleményét tükrözik.

Mekkora „(öko)lábbon” élünk – és meddig?

Szárazság, mindennapos erdőtüzek, ivóvízhiány, a kőolajkészletek teljes felélése – egyre gyakrabban hallani ilyen és ehhez hasonló aggasztó fejleményekről világszerte. De milyen szerepünk lehet mindebben nekünk, átlagembereknek? Dr. Boromisza Zsomborral, egyetemünk kutatójával, a Tájépítészeti Kar adjunktusával beszélgettünk a témában.

Az elmúlt évtizedekben milyen tendenciát mutat a környezet állapota? Hogyan lehet egyáltalán mérni, mennyire súlyos a helyzet?

Nehéz fekete-fehér képet rajzolni erről. Egyrészt hatóságok, jogszabályok, nemzetközi egyezmények jöttek létre, melyekhez némi késéssel, de Magyarország is csatlakozott. Kedvező változásként említhető, hogy az ózonréteget károsító anyagok kibocsátása szabályozott lett, és a leginkább problémás szennyező anyagok kiváltása megtörtént. Hazánkban a közúti közlekedésből származó zajnak és légszennyezésnek van kitéve a legtöbb ember. A hatvanas évek óta több mint tízszeresére nőtt a hulladékok keletkezése és annak összetétele is jelentősen megváltozott. De Magyarországon is létezik néhány mechanizmus, amelyekkel a környezet állapotát mérni lehet. Ez többnyire a környezetvédelmi felügyelőségek feladata, melyek adatszolgáltatásra kötelezik a „környezethasználókat”, elsősorban az ipari nagyvállalatokat, így a változások jól követhetőek.

Mit fejez ki pontosan az ökológiai lábnyom? „Mekkora lábbon élünk” mi, magyarok?

Ez az adat mutatja meg, hogy az erőforrások felhasználását mennyire fenntarthatóan tesszük meg, mekkora területre van szüksége egy embernek, egy országnak ahhoz, hogy ellássa magát erőforrásokkal. Átlagosan egy főre 1,8 hektár földterület jutna, azonban ezt a számadatot még a kisebb, nem is annyira fejlett európai országok is kétszeresen meghaladják. Magyarország ökológiai lábnyoma is körülbelül három-négy hektár közé tehető egy főre vetítve.

Mit jelent az ökológiai túllövés napja?

Egy nagyon érdekes modellezés, amit egy bankszámlához szoktak

Foto: Horváth Máté

hasonlítni. Az emberek kiadásait, bevételeit erőforrásokra vonatkoztatják. Meg kell határozni, hogy egy adott évben mennyi erőforrás keletkezik, mennyire képesek ezek megújulni, és melyik nap az az évben, amikor már a keletkezett mennyiséget elhasználtuk. Az idei évre még nem számították ki ezt a dátumot, de az előző esztendőket nézve azt látjuk, hogy ez valamikor augusztus környékén következik majd be. Ez azt jelenti, hogy erőforrásainkat tizenkét hónap helyett kilenc alatt éljük fel, ami egy egyáltalán nem fenntartható mértékű felhasználás.

Mit tehetnénk annak érdekében, hogy ez a nap későbbre tolódjon?

Ha nagyon erősen szeretnék fogalmazni, azt mondanám, hogy a jelen fogyasztói társadalomban igazán fenntartható módon nincs esélyünk élni, csak relatív jó döntéseket hozhatunk. Végig kell gondolnunk, hogyan lehet ételmiszer- és vegyszervásárlási, közlekedési, illetve vízfelhasználási szokásaink változtatásával csökkenteni saját ökológiai lábnyomunk. Globális szinten nagyon

sok intézkedés együttesére lenne szükség, amely ebben a pillanatban igencsak utópisztikusnak tűnhet. Az emberi népesség növekedése exponenciális görbét ír le – azonban amennyiben nem sikerül megválaszolnunk ezeket a kérdéseket, akkor előbb-utóbb elfogynek a nem megújuló erőforrások.

Milyen szerepet vállal a környezetvédelemben az Európai Unió?

Már a hatvanas évektől kezdve vezettek be szabályozásokat, amelyeket különböző szigorúsággal és pontossággal a tagországoknak át kell venniük. Ez belső feszültségeket idézhet elő egyes országokban, hiszen a környezetet védő lépések nem minden esetben egyeznek a gazdasági érdekekkel. Magyarország esetében ez nem csak korlátozásokat és hátrányokat jelentett, hiszen sok forrás áll rendelkezésre csatlakozásunk óta a környezetvédelmi infrastruktúra (hulladéklerakók, szennyvíztisztítók) fejlesztésére. Természetesen kérdés, hogy globális problémák esetében mennyire van értelme az Unió „erőlködésének”, miközben a világ

más fejlett országai továbbra sem kötelezték el magukat ilyen célok mellett – gondoljunk csak Kínára vagy az Egyesült Államokra.

Hol kellene keresni a környezetvédelmi problémák megoldásának kulcsát?

Véleményem szerint a környezetvédelem maximálisan egy társadalmi kérdés, így a nevelés-oktatásra kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni. Ez a gyermekek esetében a leghatékonyabb, azonban a rendkívül energikus, kreatív egyetemista korosztály is nagy eredményeket érhet el.

Hogyan zajlik a környezetvédelmi oktatás a Corvinuson?

Egyetemünk mindkét campusán működik valamilyen környezetvédelemmel kapcsolatos tanszék. A Tájrendező és kertépítő mérnök alapképzésben két féléven keresztül oktatjuk a Környezetvédelem című tantárgyat, a mesterképzés keretében pedig tervezési eszközökre és szimulációkra koncentrálnak. Érdeklenség a környezeti nevelés fakultációnk. A tárgy keretében hallgatóink ellátogatnak általános iskolákba és óvodákba, ahol a környezeti nevelésről foglalkozást tartanak. A gyerekek és a pedagógusok részéről is rendkívül pozitív visszajelzéseket kapunk, mindemellett a hallgatók is rengeteget profitálnak belőle. Szokták mondani, hogy a jövő mérnökeit váratlan helyzetekre kell felkészíteni. Szerintem ennél jobb tréninget erre nem is lehetne kitalálni.

Kutatóként mi a véleménye: mi vár a jövő generációira?

A különféle katasztrófákkal fenyegető jósálatok ötévente felülíródnak, emiatt nehéz tisztán látni. Azt gondolom, hogy akár negatív, akár pozitív irányba fog elmozdulni a környezet állapota, mindenképpen a társadalom döntésein is múlni fog. Esetleg történni fognak olyan jellegű katasztrófák, amelyek megváltoztatják az emberek hozzáállását. Lehet, hogy az elkövetkező ötven évben ugyanezt az életminőséget és környezeti állapotot fogjuk tapasztalni – a változások dinamikája rendkívül kiszámíthatatlan. Elég, ha a saját életünkben történeteket vizsgáljuk az elmúlt tíz évben. Ez mindenképpen felhívhatja figyelmünket arra, hogy a környezetünkben bekövetkező események meglepően gyorsak is tudnak lenni, és mi első számú befolyásoló vagyunk ezeknek.

HORVÁTH DANIELLA

A vegyikatasztrófa-szagú Illatos út

A 18. század második fele a felgyorsult iparosodást hozta magával Európa-szerte. Budapesten az üzemek többsége a Csepel-sziget, Kispest és Ferencváros környékére koncentrálódott, melyek közül sok már bezárt vagy elpusztult a háborúk során. Nagyrésztük mára feledésbe merült, egy azonban évtizedek óta a figyelem középpontjában van.

A Budapesti Vegyiművek Zrt. (BVM) 1876-ban kezdte meg a biológiai és kémiai vegyszerek, alapanyagok termelését, 2009 januárjában azonban a gyártási munkálatokat felfüggesztették, a cég további sorsa pedig az ÁFI Felszámoló és Vagyonkezelő Zrt. kezébe került. Az épületek és egyes hulladéktárolók az enyészete lettek, csupán a

berendezéseket vitték el vagy bontották le. Nagyobb probléma, hogy a veszélyesanyag-gyűjtőben számos azonosítatlan vegyület maradt a szabad ég alatt szétmállott, elkorrodálódott hordókban. A helytelen tárolás hatalmas környezetszennyezést okoz, és a szálló por egészségkárosító hatását sem hagyhatjuk szó nélkül.

Többen is próbálkoztak a vegyszerek eltakarításával, elhordásával. 2005-ben a Hidépitő Zrt. számos alvállalattal közösen kapott EU támogatást a talajvíz tisztítására, a pénz azonban hamar elfogyott. A munkálatokat tovább nehezítette, hogy az üzem nem szállította el a kijelölt anyagokat, az erre szolgáló tisztítóberendezések pedig tönkrementek vagy ellopták őket.

Ezután az ELGOSCAR-2000 Környezettechnológiai és Vízgazdálkodási Kft. végzett vizsgálatokat. A víztisztítási folyamatok eredményeit összevetve megállapították,

hogy az utószennyezés olyan magas szintű, hogy hosszú távon alig észlelhető a vegyszermentesítés hatása. További támogatások és megoldások híján a munkálatokat ők sem tudták folytatni.

2011-ben a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség vette át az ügyet. Kiderült, hogy a nyári melegben a telepet biztonsági okokból vízzel öntözték, hogy a robbanékony és gyúlékony anyagok ne hevüljenek fel; ez fokozta a mérgező anyagok talajba kerülését. Több hatósággal együtt a Felügyelőség fokozottan veszélyes területté nyilvánította a telepet, a gyorsabb és egyszerűbb helyreállítást segítvén pedig 2012-ben környezetvédelmi működési engedélyt adott ki az üzemnek. Ebben kikötötték, hogy csak olyan munkákat végezhetnek, melyek nagymértékben csökkentik a kibocsátást. Ez idén decemberben jár le, előrelépés azonban nem történt.

A Felügyelőség a rendelkezésére álló dokumentumok segítségével megállapította, hogy az ingatlan több cég és magánszemély közös tulajdona. Rajtuk kívül a telephe-

lyen több társaság is végez a környezethasználattal járó tevékenységet. Részből ez okozza a folyamatosan romló helyzetet. A felszámolás előtt többször is felszólították a BVM-et az áldatlan állapotok megszüntetésére. Uniós támogatást ugyan kapott volna a vállalat, de a gyár időközben felszámolás alá került, a pénzt pedig a felszámoló cég kapta meg a probléma megoldására. Ezzel a lépéssel a felelősség az ÁFI kezébe került, viszont a sikertelen eladás miatt a határidőt nem tudták teljesíteni, így az adósságok drasztikusan nőttek tovább.

Ez volt az utolsó olyan alkalom, mikor valaki vállalta a felelősséget; a labda azóta oda-vissza pattog. A lakosság egyre jobban tart a következményektől, a környezetvédelmi szervezetek továbbra is tiltakoznak, a tolvajok pedig szabadon mászkálnak a telepen. A felvásárláson kívül az egyetlen megoldás az állam beavatkozása lenne, erre viszont sokak szerint kicsi az esély. Egy biztos: a problémát még az előtt meg kell oldani, hogy beláthatatlan környezeti katasztrófa történjen.

KALLA KRISZTINA

PADS

PALLAS ATHÉNÉ
DOMUS SCIENTIAE
ALAPÍTVÁNY

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS PHD-TÁMOGATÓ ÖSZTÖNDÍJPROGRAMRA

A Pallas Athéné Domus Scientiae Alapítvány 2015. szeptemberétől PhD ösztöndíjprogramot hirdet makroökonómiai és pénzügyi érdeklődésű diákok számára. A program célja, hogy a PhD fokozatot szerző fiatal közgazdász kutatók olyan tudásra tegyenek szert, amely akár a magyarországi, akár a nemzetközi szakmai életben versenyképes.

A tanulmányi ösztöndíjra elsősorban magyarországi közgazdasági vagy gazdálkodástudományi PhD képzésre frissen felvételt nyert hallgatók pályázhatnak. A helyek függvényében lehetőség van 2015 őszétől második PhD évfolyamukat kezdők felvételére is. Az ösztöndíjasok három éven keresztül pénzügyi támogatásban részesülnek, kurzusokat hallgatnak, valamint kutatási területüknek megfelelő személyes tanácsadót kapnak, aki mind az oktatási, mind a kutatási tevékenységükben segíti őket.

Jelentkezési határidő: 2015. augusztus 20.

A program felépítéséről, tantervéről, oktatóiról, valamint a jelentkezés módjáról a www.padsbudapest.hu oldalon olvashatnak az érdeklődők. Ugyanitt megismerhetik Alapítványunk további pályázati lehetőségeit is, amelyekkel szakmai publikáció írásához, konferenciaszervezéshez, szakkollégiumi munkához, tananyagfejlesztéshez, kutatói mobilitáshoz, illetve vendégkutatói célokhoz kívánunk segítséget nyújtani.

Ajánljuk figyelmébe a többi
PALLAS ATHÉNÉ ALAPÍTVÁNY
támogatásait is!

PADA | PALLAS ATHÉNÉ
DOMUS ANIMAE
FOUNDATION
www.padabudapest.hu

PADOC | PALLAS ATHÉNÉ
DOMUS CONCORDIAE
ALAPÍTVÁNY
www.padocbudapest.hu

PAGEO | PALLAS ATHÉNÉ
GEOPOLITICAL
FOUNDATION
www.pageobudapest.hu

ExxonMobil

More energy. Fewer emissions.
It takes the brightest minds
working together.

Are you ready to help us take on the world's
important energy challenges?

Are you interested in working for
ExxonMobil in Hungary?
We have opportunities for you!

Application has never been easier.
Open your web browser and apply
on-line at exxonmobil.hu for a job
of your interest. Complete your
profile and keep it updated with
any changes on-line.

Find out more at exxonmobil.hu

ExxonMobil Brands

Igazgatói páholy

A színház falain belül mondjuk el a véleményünket

Beszélgetés Pintér Bélával

Pintér Béla nevéhez fűződik az ország talán legsikeresebb független társulata, amely az utóbbi időben társadalmi problémákról beszélő (vagy éneklő), szókimondó művekkel vívta ki a közönség és a szakma elismerését egyaránt. Annak ellenére, hogy előadásai nem számítanak tipikus „közönségdaraboknak”, csak több hónapos várólistákon keresztül lehet rájuk jegyet váltani. Vele beszélgettünk múltról, sikeréről, színházról.

Honnan jött anno az ötlet, hogy saját társulatot alapíts?

Pályafutásom elején rengeteg társulattal dolgoztam együtt, és akkoriban csak arra figyeltem, hogy minél jobb színésszé váljak. A kilencvenes évek végén aztán elérkezett az idő, hogy megpróbálkozzam a rendezéssel. Ez az első kísérlet sikeres lett, azóta évente tartunk egy-két bemutatót.

Pintér Béla és Társulata – kicsit „személyi kultusznak” hangzik ez az elnevezés...

Eleinte egyáltalán nem is volt nevünk, aztán amikor támogatásra pályáztunk a Sehoval kapuja című produkcióval, akkor a kurátorok jelezték, hogy szerencsés lenne, ha a saját nevünk alatt pályáznánk. És bár elsőre talán egoistának tűnhet ez a megnevezés, de egyrészt én írtam és rendeztem az előadásokat, másrészt pedig ez a név azért tisztá helyzetet teremt, és sok konfliktusnak vette elejét. Meg aztán nem is juttott eszünkbe jobb...

Tiszta helyzet alatt azt érted, hogy te vagy a főnök?

Igen, de azért mindenki kiélheti a művészi ambícióit. Illetve az évek tapasztalata alapján azok a szomorúbbak, akiknek el kell hagyniuk a társulatot.

Mennyit változtatok az évek során?

A korábbi bemutatóink közül több is jóval inkább ösztönművészeti hatású, amelyekben nagyobb szerepet kap a zene és a tánc. Az utóbbi években azonban sokkal szövegcentrikusabbá váltak az elő-

Fotó: Marton Szilvi

adásaink. Alighanem innen jött a tavaly megjelent drámakötetem ötlete is, hiszen ezek a művek önmagukban, leírva is működnek.

Alig lehet rátok jegyet szerezni, sikeresnek számítotok. Számodra mi a siker mércéje?

Én azért már a próbafolyamatok vége felé érezni szoktam, hogy egy-egy új produkció hogy sikerült, és ezt általában a kritikák is visszatükrözik. Bár a legutóbbi bemutatónk jó ellenpélda, hisz szerintem a Bárkibármikor nem sikerült annyira jól, de a fogadtatása sokkal kedvezőbb lett annál, mint ahogy reméltem. Talán a korábbi munkáink kivívták számunkra a türelmet is. Szerencsére megtehetjük, hogy egy-egy kevésbé sikerült előadást leveszünk a műsorról, és csak a népszerűbbeket, nagyobb érdeklődést kiváltókat játsszuk.

Azért elég sok előadás van most is a repertoárotokban: bemutatóitok legtöbbször továbbra is játszatok. Nagy munka ennyi előadást észben tartania a színészeidnek?

Nagy munka, de azért hozzá lehet szokni. Ha új színész áll be egy korábbi előadásba, akkor az előző napokban is tartunk részpróbákat, ha pedig csak régen, fél vagy egy éve játszottunk utoljára valamit, akkor az előadás előtt négy órát szoktunk próbálni. Ez jól működő, bevett gyakorlat nálunk.

A várólisták alapján úgy tűnik, meglehetősen divatba jöttetek az utóbbi években...

Szerencsére az első pillanattól kezdve érdeklődtek az előadásaink iránt, a repertoárunk pedig 2005-re szélesedett ki annyira, hogy már nem kellett azon gondolkodnunk, hogy mikor mit játsszunk. Az utóbbi években pedig a kritikusok is elfogadtak bennünket.

Többször elmondtad, hogy tged a társulatépítés érdekel, jövőre mégis rendezel a Katona József Színházban is...

Egy meglévő Puccini-operához alkotunk egy egészen új történetet. A Katonában, bár prózai színház, vannak nagyon jó énekesek is – de azért zeneileg is át kell majd szabni, ez a Parasztopera társszerzője, Darvas Benedek feladata lesz.

Ha már Parasztopera: ez az a műved, amely nagyon sok közhírházba is eljutott már. Követed műveid más rendezők általi feldolgozását? Milyen érzés számodra, mint „élő szerző” számára egy kevésbé sikerült, félreértettet látni?

A Parasztoperából több változatot is láttam, volt közöttük, ami nagyon tetszett, volt, ami kevésbé. Egyébként szörnyű érzés úgy ülni a nézőtéren, hogy a színpadon valami félresikerül, hisz akkor a közönség azt kérdegeti egymástól vagy magától, hogy ki írta ezt a hülyeséget – én viszont tudom, hogy az bizony nem rosszul írva, hanem rosszul rendezve vagy játszva van...

Függetlennek neveznek titeket – de azért jelentős mértékben állami pénzből is éltek...

Természetesen ilyen értelemben egyáltalán nem vagyunk függetlenek – a független szó inkább a közhírházi rendszerrel kapcsolatban értelmezhető. Nem szeretem ezt a megnevezést, én inkább a korábban használatos „alternatívának” tartom magunkat, egyébként ez a kifejezés nem az előadások jellegére, csak a társulatok rendszerbeli helyére utal.

Mennyire lehetnek rendszerkritikusok az állami pénzből élő függetlenek előadásai?

Három-négy évvel ezelőtt rosszabb volt a helyzet. Akkor előfordult, hogy csak októberben írták ki az arra az évre vonatkozó pályázatot. Mostanában azért kulturáltabban kezdenek bánni velünk. Ez a mi társulatunkra igaz, de az például könnyen előfordulhat, hogy a kormányval közvetlenül konfrontálódó Schilling Árpáddal szemben elfogy a türelmük. Mi inkább a színház falain belül alkotunk véleményt, talán hasonlóan bátran, mint amikor valaki főtéren, hangszóróval teszi ezt. Most talán a döntéshozók is jobban érzik, hogy otrombaság vagy viszsztatetsző lenne, ha látványosan el lehetetlenítenének bennünket. Ha mégis ez történne, nem lenne könnyű a helyzetünk, de a saját bevételeink egyre nagyobb aránya azért reményre ad okot.

Általánosságban hogy látod az utóbbi hetekben-hónapokban ismét botrányokkal tarkított magyar színházi helyzetet?

Nevezük nevén: a Magyar Teátrumi Társaság többnyire olyan politikailag pozicionált, féltehetséges és tehetségtelen emberek gyűjtőhelye, akik pusztán kapcsolataiknak köszönhetően tudtak igazgatói széket vagy Kossuth-díjat nyerni. Nemcsak Isten szemé lát mindent, de a nézők is – és ilyenkor velük, az első sorban vidéki közönséggel babrálnak ki, akiknek alternatíva nélkül az ő munkáikat kell nézniük. Holott egy vidéki művészszínház nem engedhetné meg magának, hogy kizárólag bárgyú vigjátékokat vagy „reményt adó” előadásokat játsszon. A színház feladata, hogy a valóságot tükrözze: a valóságnak pedig a remény és a reménytelenség egyaránt része.

DICSUK DÁNIEL

Közkincs

Az éj árnyai

– Persze, hogy volt. – válaszol derűsen kebelbarátom. Rajta persze nyomot sem hagy fúria-szerűségem. Inkább mintha mulatna rajtam. Rossz néven veszem. Ezúttal. – Ott vannak például a betelefonálós műsorok. Sosem tudom felfogni, hogy az emberek miért hívják fel újra és újra. Vagy a valóságshow-k. Számomra érthetetlen, hogy ilyen alulművelt emberekből a média hogyan képes úgynevezett sztárokat csinálni, akiknek minden szavát falják a nézők.

– És mit teszel ez ellen? – kérdezem ártatlanul. Próbálok leplezni a vágyamat, hogy valami olyasmit halljak, ami esetleg rajtam is segíthet. Bár van egy olyan sanda gyanúm, hogy barátom szórakozik velem.

– Egyszerűen tudomásul veszem, hogy nem tudok a dolgon változtatni, és úgy hagyom. De ugye jól sejtem, hogy téged nem ilyesfajta probléma izgat?

– Hát... – kezdem bizonytalanul barátom szelíd mosolyát nézve. Elmerengek rajta. Ebből a mosolyból kevesen tudnák kikövetkeztetni, hogy mivel foglalkozik. Talán maximum könyvelőnek néznék. Stereotípiá, hát persze. A valós, rideg tény az, hogy barátom kommandós. Titkos, elit szupercsapat tagja. A „nem látszunk, nem hallatszunk” fajtából. Sokszor kellett már a kezeimet tördelve az életét féltennem. Legutóbb, amikor öt golyót operáltak ki belőle. Abban az akcióban én is részt vettem. Persze már megint magamat kevertem bele. Látom magam, ahogy sártól csöpögő kommandós szerelésben állok a műtő folyosóján arra várva, hogy valaki meghozza a hírt, kell-e temetnünk. Nem kellett. De a kép még mindig felzaklat. Lapozok. Thomas még mindig türelmesen vár, így inkább visszatérek gondolkodni valómhoz.

– Hát... – szólok újra roppant értelmesen. Persze most sem jutok a végére. A telefon csöng, megmentőm akadt. Thomas elvonnul telefonálni, magamra hagy a gondolataimmal. Töltök még magamnak egy vodkát, és mivel a gondolatok ellen védekezni kell, ezúttal a narancsot szándékosan elfelejtem. Mire felhörpintem italomat, és leteszem a

poharat, Thomas már vissza is jön. Ránézek az arcára, és megfagy megkezdett mosolyom. Thomas arca sápadt, amiből arra következtetek, hogy munkaügyi hívást kapott. Nem lehet könnyű a munka, mert ilyennek még sosem láttam az arcát, a legnehezebb bevetés előtt sem.

– Baj van, elkapták Dantét. Egyetlen rövid mondat. Mégis összetörik tőle a világ. Végigsöpör rajtam mindaz, amit hetek óta próbálok elnyomni. Elemi erővel ront rám a rettegés, szinte lelök a lábaimról. Thomas támaszt meg, és ültet le a fotelba. Pár perc eltelik, mire meg tudok szólalni. Mindenem remeg, egyszerre ver a víz, és fázom.

– És most? – nyögöm ki a kérdést.

– Jöhetsz velem, vagy maradhatsz a kis formás fenekeden. Bár ahogy ismerlek, az utóbbi nem opció. Pláne most nem.

– Megyek. – állok fel a fotelból határozottan, és már indulnék is kifelé.

– Várj egy picit, ne rohanj a veszedbe, mint mindig. Adj öt percet, össztrombitálom a csapatot, magunkhoz veszünk némi muníciót, és indulunk is.

Egy helyben toporgok, míg telefonál, és riasztja a csapat többi tagját. Miután végez, kézen fog, és bevezet piciny fegyverraktárába. Felszereljük magunkat. Golyóálló mellény, éjjellátó, kézi fegyverek, tartalék tárák tömege. Egy táskába besöprünk pár hang- és fénygránátot. Thomas térül-fordul, és már a kezembe is adja kedvenc csecsebecsém. Míg más nő az ékszerekre bukik, én ezt a dolgot szeretem. Megemelem a Bolha csúfnevű géppisztolyt. Kicsi, könnyű, számomra pont testhezáll. Felcsatolom féltve őrzött késeim számtalan tokját, helyükre lököm a szerszámokat. Még pár percig pakolgatunk, és már rohanunk is a kocsihoz. Bevetődünk Thomas Audijába, és már hasítunk is a hűvös éjszakában. Thomas szövegel, nagyjából felvázolja a helyzetet. Tudom, nem csak tájékoztató célzattal teszi, nyugtatni próbál. Nem árulom el neki, hogy teljesen eredménytelenül.

– A következő a helyzet. Fülesek kaptunk egy nagyobb drogbandáról. Egyelőre csak infót

gyűjtünk, megfigyelünk. Az volt a terv, hogy amint elegendő bizonyítékunk lesz, közbelépünk, és lekapcsoljuk őket. Ma este Dante volt őrségben. Figyelte a bemenő és kijövő kocsikat, embereket. Eddig minden simán ment. Ez a banda elvezethet minket a drogkereskedők központjába. Ma valószínűleg valami félresiklott... – nem folytatja a mondatot, nincs is rá szükség. Nagy kortyokban nyelem a nyitott ablakon beáramló levegőt. Akárhogy próbálok lenyugodni, Dante képe mindig visszaskórik az agyamba. Látom őt verítékezve edzeni, a pályán focizni, látom, amint felvillantja ritkán látható mosolyát. Látom teste eleven, izmos formáit mellettem fekvé. Ennél a képnél csaknem megmelegszi a szívem. Majd a következő kép meg is fagyasztja. Látom őt a földön vérbe fagyva feküdni, halotti fehér arccal. Számúzni próbálok a fejből a rettegett képet, és inkább az előtűnik álló feladatra koncentrálok. Thomas felvázolja az épület környékét és alaprajzát, valamint a tervet. Agyamba gravírozok minden információt. Thomas lassít, és begurulunk egy kisebb mellékutcába. Már látom a fekete furgont és a körülötte tébláboló férfiakat. Nem tűnnek idegesnek, mintha csak ránk várnának. Vezetőjük, Arthur magas, fekete hajú és fekete szemű férfi. Ha nem más lenne a szívemben, és kevésbé lennének szigorúak az arcvonásai, talán még vonzónak is látnám. Most rám néz, fekete szemében egy pillanatra megcsillan a megértés. Nem küld haza. Halkan elmagyarázza dolgomat. Biztosítom róla, hogy felfogtam, mit kér.

– Ne hőködj! – teszi még hozzá. Hőködni, na persze. Nem mintha nem cserélnék vele inkább. De én is tudom, hogy ezekkel a gondolatokkal nem segíték, akármennyire is a kínzócölöpre állnék Dante helyett. Összegyűlünk még egyszer, feltesszük az éjjellátó szemüvegeket és az apró mikrofonokat. Megállunk egy percre, lehajtuk a fejünket, és némán várunk. Sikerért fohászodunk. Majd szétszéledünk, mintha ott sem lettünk volna.

Következő észleletem, hogy egy

bokrokkal benőtt domboldalon hasalok. Magányom érzését az sem kisebbiti, hogy tudom, a többiek is itt kushadnak valahol. Arthur jelére várunk. Már vagy húsz perce. Ha már ilyen tenger sok idő áll a rendelkezésemre, elgondolkozom. Veszélyes elfoglaltság mostanában, de hát mit tehetnék? Dantén jár az eszem. Hát persze, ki máson? Nem is olyan rég, még magam mellett tudhattam ezt a pasast. Aztán egy ügyön összekulönböztünk. Repültek a tányérok, kisebb berendezési tárgyak. Elváltak útjaink. Az első napokban még a dühöm tartott távol tőle. Később magamat nem meghazudtolva már a dacom. Még mit nem? Hogy majd én? Hát persze, hogy nem. Ahogy telt az idő, egyre nagyobb erővel kellett magamat visszatartanom tőle. Azóta az is eszembe jutott sokszor, talán neki volt igaza. Erővel teelem elgondolataimat, mivel újfent belülről éget a hiánya. Ezt pedig most nem engedhetem meg magamnak. Tudatomba lopakodik megismerkedésünk. Thomas hibája, ki másé lenne. Aztán ezt követi első bűnös éjszakánk emléképe. Még a juvsötétben is érzem, hogy a bugyimig pirulok, ami kétségkívül nem jellemző rám. Ezt követi megannyi mámorító éjünk és együtt töltött pillanatunk. Kevés embernek sikerült eddig feltörnie álcámat. Isten látja lelkem, gondosan kiépítettem. Az állandó fölény, a folytonos lekezelés is csak pár dolog a tárházból, amivel a világot belső falaimon kívül tartom. Ő áttört rajta egy pillanat alatt. Még ma sem tudom, hogyan csinálta. Meghagyom neki a titkot. Belátott a maszkom mögé azon az éjszakán. Nem tudom, mit látott, de az a valami maradásra készítette. Szépen, lassan egymáshoz szoktunk, összcsecsiszolódtunk. A varázs nem tört meg. Kitartott egészen addig az estéig. Sőt, nem csak addig az estéig. A mai napig újraéled, amint meglátom a pasast. Mintha rövidzárlatot kapnék. Thomas frappánsan csak ennyit mond erre: hiperventillálok. Érkezik a következő döbbenet: ha most meghal, biztosan eszemet vesztém.

(folytatása következik)

Küldje be Ön is írásait a kozgazdasz@corvinusmedia.hu címre!

Közkinccs

Elfolyás

Éltem az életemet, nagy nyugalomban, a napi feladataimmal birkózva, amikor hirtelen arra lettem figyelmes, hogy valami csöpögni kezdett. Azt hittem, az eső esik.

Először csak a hajszálaim végéről csöpögött valami furcsa barna folyadék. Azt hittem, a hajfestékem az – már nagyon korán felvettem a harcot az őszüléssel. Nem őszültem egyáltalán, de az ember sohasem lehet elég óvatos.

Persze tévedtem, és erre akkor jöttem rá, amikor teljes hajkoronám alaktalan sötét massa formájában lassan elkezdett lefolyni a fejemről, elfedve csillogó, tar koponyámat.

Egy egészen picit elcsodálkoztam.

A különös hajlé fülkagylómba bele-belefolyni lomhán csöpögött lefelé, egyre lejjebb és lejjebb csorogva az arcomon. Óvatosságból be is csuktam a szemem, hogy védjem érzékeny retinám a furcsa szósztól.

Türelmesen vártam, ahogy a hajam lassan lefolyt az arcomon és orrnyergemen, lassan befedve ajkaimat, csak folyva, folyva tovább, egyre, egyre lefelé.

Ekkor kinyitottam a szemem, már csak annak hatására is, hogy megindult a fejem olvadása is. Koponyám csúcsáról a bőr lomhán elindult lefelé – a hajamtól eltanult új, folyékony stílusban.

Különös érdeklődéssel figyeltem az események és önmagam folyását. Hajam ekkorra valahol már a bordáimnál járt, és könnyörtelenül haladt tovább lefelé. Pár pillanattal később szemeim is kicsordultak üregeikből, így egy merőben új perspektívából figyelhettem önmagam folyását. Furcsa volt, ahogy szemem egyre lejjebb és lejjebb ereszkedett. Soha nem tapasztaltam még ilyet. Éreztem, hogy homlokom, az agyam és most már a csontjaim is lefelé vették az irányt. Gondolataim szabad áramlását ez nem akadályozta meg, ugyanúgy folytak tovább, mint eddig, testrészeimhez hasonlóan.

Szemüregem és füleim tetején is megjelentek a cseppenős cseppek, de ezt már csak érezhettem, nem láthattam, hasmagasságból figyeltem ugyanis a világot.

Illusztráció: nytimes.com

Ezzel egyidőben elálló füleim, még mindig némi hajlé által szennyezve egyetlen, nagy, húsos cseppben leválasztották magukat olvadozó fejemről, s a földre hullottak. Ekkorra már ajkaim is csöpögni kezdtek, leolvadt fejem közepén türelmesen folydogált csontjaim fehér leve, várva a lehetőséget a továbbfolyásra.

Lábszáramon lassan csorgott a hajlé. Csodálkoztam volna, ha lett volna rá időm, ugyanis minden pillanatát ki akartam élvezni szemfolyásomnak és az ezzel járó csodás, új perspektíváknak. Láttam, ahogy pár cseppnyi áll expresszgyorsasággal lehullott szemeim előtt. Hajam ebben a pillanatban érte el a talajszintet, ízléses kis barna tócsát formálva a padlón. Olyan volt, mintha a parketta indult volna olvadásnak. Mélyen ironikusnak találtam a dolgot.

Éreztem, hogy a nyakam kocsonyás jelleget vesz fel, remegni kezd, majd összeomlik a nyomás alatt, s így az, ami egykor a fejem volt, most már inkább húszszínű massa, egyszerre lottyant lefelé, teljesen összekelve magamat magammal. Ha lett volna még arcom, elfintorodtam volna – sőt, igazából ösztönösen felemeltem a kezem, hogy megtörlöggessem magam, de észbe kap-

tam, mivel éreztem, hogy már a karom is csöpög, valamint ujjaim is kezdik elveszteni formájukat. Nevettem a dolgon, már csak magamban. Szemeim ekkor érték utol hajamat, füleimet, meg nem mondom már mimet a padlón. Felfelé szegeztem a látólötyöt, és élveztem a látványt.

Mintha egy hatalmas, színes csokoládészobor előtt feküdtem volna a tűző napon. Érdeklődve figyeltem, ahogy ujjaim egyenként lecsöppentek, hogy nem sokkal utána kövessék őket kézfejem is, két furcsa, háromszöges jellegű karcsonkot hagyva maguk után, melynek lötytedtsége persze nem hagyott kétséget afelől, hogy hamarosan ezek is a padlón fogják végezni. Vállaim már rég nem voltak a helyükön, valahogy kibuktak, és váll-lé formájában a hátamon – vagy legalábbis azon, ami nemrég a hátam volt – csorogtak lefelé.

Csöp, csöp. Folyékony mellbimbót sem láttam még. Karcsonkjaimat váll híján csak a masszához tapadó massa tartotta a helyén, de már nem sokáig: az olvadás elérte első bordámat, eddig bírt a helyén maradni két karom: pleccs, ploccs, máris a földön voltak.

A szemembe ment a karom. Nem zavart különösebben.

Mire megszoktam, hogy látóremnek vagy harmadát kitakarják a derekam, már a derekam volt a soros. A folyó massa tetején már megjelentek a fehér csíkok, a csontjaim maradványai, meg valami piros, ami talán a szívem lehetett. Nem értettem, miért nem tiszta vér minden, de örültem, mert mindig irtóztam a vér látványától. Igazából annyira szokatlan volt a helyzet, hogy már semmin sem csodálkoztam. Ahogy korábban más is, a derekam is intenzív elkocsonyodás alanya, illetve áldozata lett, így nem bírta tovább tartani a rá nehezülő mellkas-has-belső szervek kombináció súlyát, így egy lélektani pillanatban elmebeteg tehéncordaként gurultak le a hegyről, akarom mondani nagy, zsíros cseppekben a derekamról, egészen a parkettáig zuhanva. Konkrétan hullámokat vertem. Kicsit elhízta az elmúlt pár évben, na.

Pár másodpercnyi csöpögéssel később rezignáltan konstatalhattam, hogy apa sem leszek már egyhamar, sőt, folyó ügyeim elintézési is nehézségekbe fognak ütközni. Ezzel párhuzamosan ülepem is két hatalmas cseppé alakult, majd nagy sebességgel a padló felé vette az irányt. Újabb hullámok.

Mivel lábam lefelé vékonyodott, nem volt minék mit tartania: innentől kezdve Niagara módjára zúdultak le lábszáramon combjaim, majd térdkalácsom is egyetlen nagy, tejjre emlékeztető cseppben hullott abba, ami valaha az arcom volt, lábam maradéka holmi béna kacsaként egyszerűen eldőlt, majd béna kacsára igazán nem jellemző módon elolvadt.

Ilyen lehet egygyé válni a természettel. Csöp, csöp, csöp – hallottam valahogyan fülek nélkül is utolsó pár lábujjam elnedvesedését.

Ahogy békésen folydogáltam a szoba padlóján, azon gondolkodtam, milyen áramlatok vezetnek majd, s merre sodor majd a szél...

...és eddig rám nem jellemző módon fóbiás rettegés tört rám a felmosórongyok gondolatától.

KELEMEN LUCI

Küldje be Ön is írásait a kozgazdasz@corvinusmedia.hu címre!

Mamma Mia! – már megint itt tartunk?

Valóra válhatott egy régi álom a múlt nyáron: színház a West Enden. Mikor a műsorokat nézegettem, a sok-sok választási lehetőség közül végül a Mamma mia! mellett döntöttem. Egy vidám, könnyed, életre szóló színházi élményt szerettem volna, amit azt hiszem, meg is kaptam. A Novello Theatre-be 2012-ben költözött át a darab, azóta is töretlen sikerrel fut.

Azt mondják, nem lehet két azonos színházi élményről beszélni, akkor sem, ha ugyanazt a darabot látjuk. Ezért úgy érzem, említést kell tennem a közönségről: a többség hozzám hasonlóan turista volt. Ennek ellenére megdöbbenett, hogy míg itthon továbbra is illik elegánsan színházba menni, Londonban több sortos lányt, edzőcipős férfit láttam. A korosztályt tekintve nagyon vegyes volt a társaság, ez is mutatja, hogy a darab örök, és mindenkinek befogadható, mindenkinek adhat valamit.

„Nincsenek sztárok a színpadon... a sztár a zene” – nyilatkozta Joanna

Monro, aki Rosie-t alakítja a színpadon. Én is ezt éreztem az előadás közben.

A színházi díszlet egyszerű, leginkább a filmet idézte fel bennem a műmacskakövekkel, és a fehérre csiszolt, mediterrán stílusú ház imitálásával. Az Abba dalait a közönség együtt énekelte a színészekkel. Harmóniát éreztem a színpadon, bár néha olyan érzésem volt, hogy a filmet nézem egy gyorsított felvételen, és csak a brit akcentus teszi mássá az élményt.

A legjobb vicceket és a legélvezetesebb részeket az idősebb triónak (Donna, Rosie és Tanya) köszönhetjük. A Dancing Queen, a Super Trouper elhozta nekünk a nyolcvanas éveket. A Voulez-vous közben többen is a közönségből azt éreztük, legszívesebben felmennék a színpadra.

„Úgy nézünk ki, mintha jól éreznék magunkat a színpadon, mert ez igaz is” – mondta egy videóripportban a Sophie-t alakító Emma Crossley.

A színészek mellett azonban igen nagy szerephez jutottak a háttértáncosok. A Lay all your love on me című számban ugyanúgy láthattunk egy csapat gumitalpas férfit, de táncuk és jelenlétük a közelség miatt sokkal inkább nevetésre készítetett, mint a film.

Abszolút érezhető volt, hogy nemcsak eljátszott szerepekről van szó, hanem teljes érzelmi átélésről. Mondhatjuk persze, hogy a musicalek esetén ez könnyű, mivel nem igényel komoly színészi munkát, és érzelmileg is könnyen lehet vele azonosulni – csupán a dalokat és a táncot kell jól megtanulni, a közönség így is, úgy is imádni fogja. Én mindenesetre úgy gondolom, hogy ez is egy alapvető színházi élmény, és nem lehet ennyire szűken értelmezni a jó előadás fogalmát.

A londoni Mamma Mia! egy teltházas darab, ahol a betétdalnál a több

emeletet betöltő közönség állva tapsolt, és táncolt. Mellettem egy csapat leánybúcsúztatót részt vevő fiatal nő volt, pezsgővel a kezükben.

Ha legközelebb Londonban töltök hosszabb időt, ismét meg fogom nézni a darabot – és az itthoni feldolgozásokhoz képest kevésbé fog számítani az, hogy kik a színészek, mintha itthon látnám: az élményt ugyanis a látvány és a zene adja. A minden tájról, minden korosztályból összesereglett közönség, akikkel én lehettem Sophie és Donna is.

TAMÁS DOROTTYA

Filmkockák a színpadon

Az Abba-slágerok újra és újra bebizonyítják, hogy őket bizony nem lehet feltenni a megunt dalok polcára: a nagyszerű mozifilm mellett már számos színház is feldolgozta a zenék ihlette történetet. Szeptemberben Budapest, pontosabban a Madách Színház is beállt a sorba, és a hosszú próbafolyamat után színre vitte a darab magyar változatát. Az eredmény pedig egy meglepően magas színvonalú show-műsor lett.

Annak ellenére, hogy színházzal beszélünk, nagyon nehéz színdarabként tekinteni a műre: ahogy az ember beül a nézőtérre, már benne van a levegőben, hogy ez egészen más lesz, mint egy átlagos darab. A díszlet elkalauzol minket a görög

világba, ami az egész este helyszínéül szolgál. Alapvetően a történethez híuen egy vígjátékról beszélünk, és szerencsére nagyon modern a feldolgozás hangulata – mind a párbeszédet, mind pedig a karaktereket illetően.

A történetet valószínűleg mindannyian ismerjük: egy lányka éppen az esküvőjére készül, de nemcsak egy tökéletes esküvői ruhát, hanem az apukáját is meg szeretné találni. Mindeközben egy görög családi panzióban tengeti paradicsomi napjait. Nehézsége csupán egy: nemhogy ő, de még anyukája sem tudja, ki is volt a szerencsés, ugyanis három lehetséges jelölt is feltűnik. Noha eleinte egyik sem, később mégis mindegyikük apuka akar lenni, de a csavarok ellenére frapáns a konklúzió. Minden jó, ha a vége jó, pláne ha közben felcsendülnek az Abba-slágerok.

Ez a darab nem a nagy tanulságokról, avagy a drámákról szól. Egyetlen célja van csupán: szórakoztatni.

Erre viszont abszolút alkalmas. A színészek karakterei a filmtől némileg eltérnek: habár a női főhősök szinte teljesen megegyeznek a mozikban látottakkal, az apukák közül viszont szinte egyik sem hasonlít, így az talán egy kisebb csalódás. Nem kell azonban sok idő, és a néző átkapcsol, abbahagyva a kényszeres hasonlítgatást.

A sok pozitívum mellett azért egy negatív tényezőt is találhatunk. Aki arra számít, hogy majd a színészekkel énekelheti az ismert dalokat, annak csalódnia kell: az összes sláger magyarul lett újragondolva. Némleg próbálták a szövegírók követni a dalok mondani-valóját, de ennek ellenére sokszor nagyon idegennek tűnnek a feldolgozások.

Amire nagyon fontos kitérni, az a látvány. Ejtettünk már szót a díszletről ugyan, de lássuk be, az szinte minden darabban megtalálható. A Mamma Mia! látványtervezői azonban rendkívül egyedi

munkát végeztek. Az egész darab alatt hatalmas LED-falakon fut a háttér, ami teljesen megváltoztatja a színház hangulatát: sokkal nagyszabásúbbnak érződik a helyszín. Emellett rengeteg táncos vesz részt az egyes számokban, ami szintén nagyon magával ragadja a nézők tekintetét. Olyan érzés, mintha az Abba egyik teltházas nagykoncertjén ülnénk.

Végül, de nem utolsó sorban a finálé sem maradhat szó nélkül. Amikor az ember már arra számítana, hogy most eljött a nettó negyedórás tapsvihar ideje, akkor valami egészen váratlan történik: az egész műsor átmeleg egy superkoncertbe, hatalmas showelemekkel. És még itt sem ér véget a meglepetések sorozata, hiszen a végén mindenki bulizik a színpadon, színészek és nézők kéz a kézben. Öröm látni, hogy tud még nagyot produkálni a magyar színi világ.

RUBIN ESZTER

A fájdalom lenne a siker kulcsa?

Provokatív, megdöbentő, multiszenzorikus: talán ez a három legtalálóbb jelző, amit elsőre rá tudnék aggatni Volker Morawe és Tilmann Reiff meglehetősen rendhagyó kiállítására. Egy biztos: az átlagos múzeumélményen merően túlmutat a „No pain no gain” nevet viselő installáció halom.

A Ludwig Múzeum második emeleti termeiben különös szerkezetek alkotnak interaktív tárlatot a modern kor embere és a számítógépes világ megkerülhetetlen szimbiózisára reflektálva. A //fur// páros egyszerre tesz fel provokatív kérdéseket – és ad csattanós válaszokat napjaink felnövekvő generációjának médiafüggőségével kapcsolatban. A konstrukciók felhívják a figyelmünket az igazi kapcsolatoktól, tárgyi környezettől való elszigetelődésre, ami a képernyők

mögé korlátozott életmódnak köszönhető.

Kipróbálásukkal a néző a kiállítás szerves részévé válik, és meg tapasztalhatja a virtuális világok életnagyságú kivételését, amely nemcsak az agyat, de a testet is mozgásra készíti olykor. Az eddig tét nélküli, csupán tíz ujját igénybe vevő játékok helyett itt lét – vagy legalábbis fájdalomküszöb – kérdése a siker.

A páros eddigi legismertebb alkotása a PainStation nevet viselő konzoljáték, ami a rosszul megválaszolt kérdésekért fizikai fájdalommal bünteti a játékost. A „modern párbajozó készülék” mérföldkő a médiaművészet történetében: ez az első játék, amely az érzeteket nem csupán vizuálisan jeleníti meg. Egyesek szerint szadista, mások szerint zseniális – de az biztos, hogy nem lehet abahagyni.

A Facebook nevű szerkezetet használva „a világ legkisebb közösségi hálózatába” csöppenünk, ugyanis csupán két ember használhatja

egyszerre. A résztvevők csak egymás arcát látják, az ismerkedés menetét pedig a Facebookról ismert menüsor vezényli. A gépezet célja, hogy igazi barátságot teremtsen az internetes ismerősök felszínes kapcsolatai helyett.

A His Master's Voice-nak keresztelt társasjáték szintén új dimenzióba repíti a látogatót: egy asztal, benne énekszóra hallgató golyórobotok. A golyók mozgásiránya kötetlen, viszont elmozdításukhoz ki kell engednünk a hangunkat. A feladat erősen feszegeti a komfortzónánk határait – ugyan ki szeret mások előtt énekelni?

A Snake pályához érve törülközőre és futócipőre lesz szükségünk. Ez a kilencvenes évek mobiljain megtalálható játék életnagyságú változata, ahol a közügyesség helyett a gyorsaságunkra és a koncentrációnkra lesz szükség. A hiper-kukac navigálásához és a falatok levadászásához irányjelző gombokon kell ugrálnunk, és egymást kerülgetve szaladnunk a megfelelő pedálhoz.

A //furminator csupán egy átlagos flipper, ámde itt nem a játékon, hanem a játékos helyzetén változtatott az őrült páros. Mihelyt fejére húzza a sisakot a látogató, egy síkba kerül a pályával, szembe a flipperkarokkal. A játék alatt szó szerint a fülek mellett süvítenek el az acélgolyók, az erős hang-, és fényeffektusok pedig tovább növelik az élmény intenzitását.

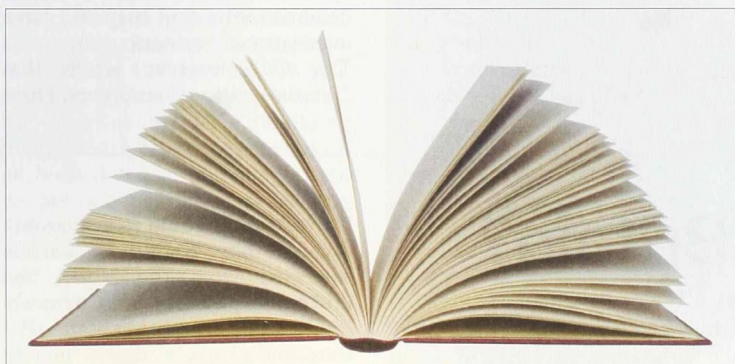
A társadalomkritikai gondolatokért nem kell messze mennünk; rengeteg kortárs tárlat dolgozta már fel az okostelefonok és a számítógépek korának paradoxonjait. A „No pain no gain” mégis mindentől eltérő megközelítésben foglalkozik a témával, és merész innovációival túlmutat a hétköznapi értelmezéseken. Ez a kiállítás az ingyencenek, a bátraknak és elsősorban az erős idegzetű látogatóknak szól. Ha pedig valaki kellő erőt gyűjtött, és meglátogatja a kiállítást, a sebtapaszt és a törülközőt ne felejtse otthon!

TAKÁCS DALMA

Kockázatos könyvek

Amint megismertem a betűket, szó szerint faltam a könyveket. Az óráközi szünetekben és otthon, tanulás után éjszakába nyúlóan olvastam az izgalmas történeteket, szépirodalmi és szórakoztató jellegű írásokat egyaránt, amelyek megvásárlását még egy tehetősebb szülő sem engedhette volna meg magának, hiszen hetente három-négy könyv fordult meg a kezeim között. Rendszeres látogatója voltam az iskolai és a városi könyvtárnak is, ahol készségesen válaszoltak minden kérdésemre.

Bármilyen kötetet is választottam, fel sem merült a könyvtárosokban, hogy nem saját olvasásra, hanem egy ismerősömnek kölcsönöznék, esetleg javasoltak egy-két művet, ami közelebb állhat az érdeklődési körömhöz. Ezért is döbentett meg a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) 2015. január 1-től Hatályos

Szabályzatának változása, amely szerint a gyerekolvasójeggyel rendelkezők tíz éves korig kizárólag a gyermekkönyvtár állományában lévő szerzeményeket, folyóiratokat és hangoskönyveket kölcsönözhetik ki. Az intézmény vezetősége arról azonban nem nyújt tájékoztatást, hogy mi alapján sorolják egyik vagy másik kategóriába az irományokat. Várhatóan a kiadók besorolásai vagy szakmai vélemények függvényében fognak mérlegelni.

A Z generáció a digitális technológiák között érzi otthon magát – napjainkban már az ötéves gyerekek nem

babával és kisautóval játszanak, hanem a számítógép képernyője előtt, egy virtuális világban töltik szabadidejüket. Akik mégis olvasnak valamit, gyakran már okostelefonon vagy tableten teszik ezt. Ezért kellene támogatni azokat a társait, akik – akár szülői nyomásra, akár saját érdeklődésből – könyvtárba járnak, művelődnek, fejlesztik a szókincsüket és értékéknél tekintenek a nyomtatott lapokra.

Elképzeltető, hogy csupán a nehezebben feldolgozható, mélyebb szövegektől kívánja megóvni és megkímélni ifjú olvasóit a FSZEK, de így

megfosztja őket látókörük szélesítésének lehetőségétől. Ritka, ám nem egyedülálló, hogy egyes fiatalok értebbek kortársaiknál és képesek megérteni a nagyobb lélegzetvételű kiadványokat. A nyolc-tíz évesek valószínűleg a szabályozás előtt sem voltak annyira kíváncsiak a mélydrámákra vagy a véres krimikre, de a szüleiik már annál inkább. Lehetséges, hogy a felnőttek a gyermekek olvasójeggyel jutottak hozzá irodalmi írásokhoz, amely a szóban forgó könyvtár használati díjait elnézve nem is lenne annyira meglepő jelenség, a bibliotékának viszont szüksége van az olvasójegyekből befolyó pénzre. Az éves felnőtt kölcsönzési díj két és ötezer forint között mozog, míg 16 éves korig szinte minden tagkönyvtárban ingyenes. Mindenesetre a kisebbek és a nagyobbak ezentúl is hozzájuthatnak komolyabb példányokhoz, hiszen EU-s alapjogok közé tartozik a helyben olvasás joga. Ha mégsem kívánunk majd beülni az olvasóterembe, korlátozás nélkül szemezgethetünk az ingyenes e-könyvek széles választékából.

KLUBERT DÓRA

Hungary agrees to Russian gas pipeline

Hungary has signed a declaration regarding a new Russian gas pipeline. Alongside Hungary, the foreign ministers of Greece, Macedonia, Turkey and Serbia have put their signatures on the documents. The new gas pipeline goes under the name of Turkish Stream, and it would travel under the Black Sea to Turkey. According to the plans, after 2019 this pipeline alone would be used to supply Russian gas to Central Europe.

In the declaration, the ministers asked the EU to help with the financing, because this pipeline would contribute a lot to the energy security of Europe "and must therefore be the common responsibility of the European Union". To this Vladimir Putin added "if the EU wants Russian gas, it should pay for the new infrastructure." Russia would pay for the pipelines up to the borders of the European Union, after that it would be the responsibility of the member states to build the remaining sections.

Putin recently intended to build a pipeline called South Stream, but it was blocked by the European Commission, because it violated

EU anti-monopoly laws. This original pipeline would have also been built under the Black Sea to Turkey, so the route hasn't changed much. The pipeline is a reaction to the Ukrainian crisis. Putin said that after it had been built, he would immediately stop supplying the European Union via Ukraine.

The new EU energy chief is also critical of Turkish Stream, and it is seen by EU diplomats as a "political project designed to undermine Ukraine and increase EU dependence on Russia". They say that this latest declaration is a blow to EU unity on the Ukraine crisis. The former commissioner said that it wouldn't be appropriate to

be involved in the project because of Russia's aggression towards Ukraine.

The project was announced last year by Putin in Ankara, but the truth is that so far no one has taken it seriously in Turkey. Volkan Bozkır, the Turkish EU minister, said that there are no studies yet regarding the project's feasibility, but they would give a clearer picture of the pipeline. Another source indicated that because Russia feels isolated, this project is a reflex action; and by including Turkey they are demonstrating that they still have international partners.

The EU Observer wrote that "Russia sees Cyprus, Greece, Hun-

gary and also Italy as potential veto-wielders on EU plans to extend economic sanctions before they expire in July." That's why Russia might exempt Greece, Cyprus and Hungary from Russian sanctions on EU food exports. Russia is also planning to give more than three billion euros in advance to build pipelines, which will join Turkish Stream.

All in all, the fate of the pipeline is up in the air. Many say that nothing will happen because Russia lacks money and the capacity of Turkish Stream exceeds the region's requirements.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Dallas in Britain?

On 9 April 2015, Stephen Sanderson, CEO of UK Oil and Gas Investments (UKOG) announced that an oilfield with 100 billion barrels of oil had been discovered in the south of England. However, he also emphasized that they anticipated recovering only 5 to 15% of the oil. According to the company, this would still meet 10 to 30% of the total oil demand of the UK. So this would be the greatest oil resource found in Britain during the last three decades.

UKOG shares soared after the company's statement and reached £4.65 on the London stock exchange; a total increase of 320%. Experts claimed that the area may hold approximately 158 million barrels of crude oil per square mile. This led the company to forecast 100 billion barrels for the whole area. The market was shaken, since only the production of 2.2 to 8.5 billion barrels had been estimated for that part of the country.

The news encouraged investors but resulted in some scepticism as well. The amount found near Gatwick would be nearly equivalent with the reserves of

Kuwait and would considerably exceed the 45 billion barrels extracted from the North Sea during the past 40 years. Currently England produces about 770 thousand barrels daily, mostly from the North Sea. This provides 1.5% of the UK's tax revenue.

This discovery seemed to be the saviour of Britain's oil industry since the North Sea is becoming a more expensive and less productive drilling location. Oil production costs have increased by 8% while profits have dropped due to the global fall of oil prices.

It turns out that UKOG might not be UK's oil saviour, since the 100 billion barrels are estimated for the whole Weald Basin, not the location called Horse Hill, only 5% of the total area, where it is licensed to drill. The company's clarification

was followed by an immediate fall of 18% in their share value, then by a further slump.

Environmentalists immediately expressed their concern. UKOG declared that although the oil can be found in shale, the underground rock is naturally fractured and therefore conventional methods could be used.

But the company has since backtracked, announcing that it had no reliable estimate of the amount of oil.

We may speculate whether the company officials had really been as ignorant as they turned out to be. This ignorance certainly brought a lot of profit to those shareholders who held shares when the discovery was announced...

HARSÁNYI LÁSZLÓ

Start of a new world order?

Not much attention has been given to a big change within the international economic structure: the foundation of the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB). One might think that it is just another international institute for raising money for development, however there seems to be more to it and, as always, it affects international relations as well. The purpose of the multilateral development bank is to provide finance to infrastructure projects in the Asian region.

China has long been subject to unfair treatment by the World Bank, so it doesn't enjoy sufficient rights in proportion to its population and economic size. For long the US congress has blocked the reform of the institute so the People's Republic has finally got fed up: they have decided to create their own interest group in the form of an international bank.

The AIIB was established on 24 October 2014 and ever since it has grown into a regional centre for investment and infrastructure with 57 contributors from 20 countries (mostly European). One might be surprised why so many European nations have invested in this Asia-orientated bank, however the message is clear: China is growing

and may soon overtake the US economy, so no one wants to be left behind.

The World Bank has always been criticized for the excessive influence the US holds over it, so it was surprising that the United Kingdom, the USA's closest ally, was almost the first to express its desire to join the organisation at the end of March. This had a domino effect, with the UK's "first-mover advantage", other EU countries decided to join as well. Those reacting quickly were accepted by the middle of April. Hungary is currently applying to be a member, but hasn't been accepted yet. Members from Asia are choosing to accept the most important European countries.

US officials have expressed concerns about the AIIB having high standards of governance, not to mention its environmental and social safeguards. The US is reported to have used diplomatic pressure to try and prevent key allies, such as Australia, from joining the bank, and expressed disappointment when others, such as UK, joined.

The US might be right about its concerns, or just afraid of losing its influence in the region. We are not so sure what this new institute will bring Asia, yet we can see a power shift in the international game, and the crowd following the trend.

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

One Week, A Dozen Nations

The middle of April has arrived again and with it a taste for international relations, and flavours. The spring sun has finally come out from behind the clouds, students shout to get in line for free food and multi-coloured exotic paintings hang from the walls; something is afoot. Our popular event International Day became a "deluxe edition" this semester, extending into a three day affair, and ending with, what else, a Corvinus World Party.

Our university boasts a large community of exchange students and with it a broad cultural diversity. To highlight and celebrate this, the opening ceremony was our famous Cooking Contest. What better way to present our students' various national specialties than by getting together for a feast. From Latin-American to Eastern European cuisine, we had it all; the competing teams really outdid themselves this year. The hustle and bustle in the main hall proved that the easiest way to mingle, and reach most people hearts, is simple: it's through our love of food. So many different people and cultures, yet we are all the same underneath.

Our other attraction for the first day was an art exhibition, showcasing the work of an older Corvinus student, entitled 'Tolerance and Cultural Diversity'. These colourful aquarelle paintings drew students in, even those not normally captivated by the arts. But the works delivered an important message for those willing to linger. It's one thing to recognise that your community is diverse, but a completely different matter to be proud of that diversity. As fancy as the term "building international relations" sounds, it all boils down to one simple fact; we are one and the same. Letting that humanity find expression was what this week was all about. The next few days were made up of multicultural lectures. One held by a Hungarian man who had grown up and worked in China led us to think quite differently about the traditions of this far-off Eastern culture. Think of China and rice comes to mind, which for the people of China means something entirely different, not just an average dinner. On Thursday evening the official After Party closed the event in the heart of the city, where large crowds joined the usual crazy night that only so many exchange students together in one place can guarantee. The mix of languages was a buzz in the warm night air; celebrating the one week which is for everyone.

VALENTINYI JÚLIA

DIÁK ÁRAS HETIJEGY
15.490 FT

KERESD AZ EFOTT PROMOTEREKET!

**AZ ÉV LEGNAGYOBB EGYETEMI
BULIJA A VELENCEI STRANDON!**

FRISS NEVEK FOLYAMATOSAN AZ EFOTT FACEBOOK OLDALÁN!

 /EFOTT EFOTT.HU

Az irodalom és a punk rock találkozása

Patti Smith-t a korosztályomból kevesen ismerik igazán. Pedig személyisége kultikus, az első nagy punk rock nemezdek egyik tagja, egyszerre rockénekesnő, költő, aktivista. Debütáló lemeze, a *Horses* 1975-ben jelent meg, melynek szállóigéje lett a *Gloria* című dalának-versének kezdő sora, a *Jesus died for somebody's sins but not mine*.

Ez volt az a momentum, amikor sok ember máglyára vetette volna, sokan pedig istenítették költészetét és punk rock zenéjét. Számomra Patti Smith Jim Morrison párja; interjúiban rengetegszer idéz költőktől, nagy gondolkodóktól.

„Én dolgozni mentem New Yorkba, nem azért, hogy művész legyek, mint mindenki más” – mondta egyszer az évekig könyvesboltban dolgozó, művészeti karrieréről álmódó nő.

Irodalmi szintre emelt dalszövegeiben gyakran vet fel szakrális témá-

Foto: thelineofbestfit.com

kat, dalai önreflektívek, és saját bevallása szerint sosem fogja elhagyni Pán Péter világát. Egy interjúban azt nyilatkozta, kiskorában az volt a világról alkotott képe, hogy az emberek a földre pottyantak anélkül, hogy bármilyen rendeltetésünk lenne; mi dönthetjük el, hogy mi történik az életünkben. Talán nem véletlen, hogy a rendkívül

szabadlelkű művésznő megmaradt ennél az életfilozófiánál, és most, 68 évesen is ír, zenél, alkot.

2012-ben jelent meg első könyve *Kölykök* címmel, amelyben fiatalokra történetét meséli el. A háttér New York városa, a zene, a rock. „Mindketten Robert lelkéért imádkoztunk, ő eladni akarta, én megmenteni” – áll a könyv hátlapján. Patti Smith

elégikus-lírai hanggal ragadja meg az elveszett generációja fiatalokat és szerelmét Robert Mapplethorpe amerikai fotóssal. A *Kölykök* elnyerte a National Book Award díját is.

Mi sem bizonyítja jobban, hogy a rock és az irodalom kapcsolata milyen szoros is lehet, minthogy 2005-ben elnyerte a Művészeti és Irodalmi Érdemrendet a francia kulturális minisztertől. Smith többek között rengetegszer méltányolja Arthur Rimbaud-t, mint rockzenéjének fő inspirátorát.

A temérdek koncert és fellépés között azonban volt ideje még egy könyvet írnia, ami október 6-án jelenik meg *M Train* címmel. Mint minden művész, így Patti Smith szívéhez is közel állnak a kávézók: életének fő vonalát mutatja be kedvenc kávézóin keresztül. A könyvben 18 megállón át foglalkozik irodalommal, az élet veszteségeivel, feldolgozással.

Patti Smith az, aki megkedveltette velem a rockzenét, akinek irodalmiságában otthonra leltem.

TAMÁS DOROTTYA

Öt nap fullextrás nyaralás az EFOTT-on

A hetijegy jelenleg 17.990 Ft-ba kerül, amiért koncert-sport-kultúra-gasztro-idegenforgalom ötösét ígérnek a szervezők. A tavalyi időszakhoz viszonyítva már most dupla számú jegy kelt el, ennek megfelelően a fesztiválterületet is kétszerezik Velencén. A 40. EFOTT minden eddiginél nagyobb bulinak ígérkezik!

A szervezők elkezdtek a fellépők neveinek csepegtetését. Ahogy azt már megszokhattuk, a fesztiválon jelen lesznek a fiatalok között legnépszerűbb zenekarok, mintegy óriás hallgatói bulit varázsolva a velencei Vízi Várhoz. A galaktikus partiért például a Mary PopKids és a Subscribe fel, soha nem megy ki a divatból a Pannonia Allstars Ska Orchestra (PASO), pult mögé áll Dj Metzker Viktória, zúzásra készül a Leander Rising és brutális show-val jön az Anna & the Barbies. Fellép a magyar hip-hop világ ikonja, a Hősök, de nem tilos a szexizés és a fejrázás sem a The Biebers vagy a Tankcsapda buliján!

A helyszín minden igényt kielé-

gítő adottságokkal rendelkeznek, így a július 14-19. közötti fesztiválózás felér egy nyaralással is: a koncerteket aktív sportolási lehetőségek, kulturális események, gasztronómiai és idegenforgalmi programok színesítik. A tópartnak köszönhetően tombolhatnak a vízi sportok szerelmesei, legyen szó szörfről, vízisíró,

csúszdázásról vagy hajózásról, de említést érdemelnek a vízparti szabadidős sportpályák is.

– Többen kérdezték már, hogyan tudjuk fiatalon tartani az egyébként legnagyobb múlttal rendelkező hazai fesztivált. Egyik taktikánk, hogy minden évben bevetünk valami újat, valami olyat, ami még nem volt. Idén többek

között ilyen az a törekvés, hogy ne legyen üresjárat a napban – árulta el Maszlavér Gábor fesztiválvizsgáló, hozzátéve, hogy jelenleg is a 0-24 óráig tartó programlehetőségeken dolgoznak, ügyelve arra, hogy a főiskolás és egyetemista célcsoport mellett a fölöttük lévő generációknak is bőséges választékot nyújthassanak.

Idén 100.000 látogatót várnak az EFOTT-ra. Az infrastruktúra fejlesztése folyamatosan követi a megnövekedett jegyeladást, és a fesztivál területe mellett a nappali programlehetőségek is bővülnek.

EFOTT – csak szabadon...

Élet a világ kanapéján

Van egy közösségi oldal, ami pár napi használat után teljesen beszippantott, hús levelet írtam miatt vadidegen embereknek szerte Európába, azóta pedig békacombot eszem vacsorára, és tajvani lányokat látok vendégül a kanapémon.

Valaki mesélte, hogy már nemcsak repülni lehet olcsón, fapadoson, hanem szállást is szerezhetünk bárhol a világon, szinte ingyen, csak regisztrálni kell egy közösségi oldalra, a couchsurfing.com-ra. Regisztráltam, írtam két tucat levelet, de csak akkor döböntem rá igazán, hogy miről is van szó, amikor barátommal nyugovóra tértünk egy kihúzható kanapén, valahol egy Párizs külvárosában lévő kis lakás nappalijában. Nem volt egyszerű feldolgozni – főleg, hogy házigazdánk franciául üvöltözve közvetlenül mellettünk püfölt egy számítógépes játékot még éjfél után is –, de egyértelmű lett, hogy a dolog működik.

Bejártuk egész Nyugat-Európát, főztünk méregerős lecsót franciáknak,

Fotó: 손덕광

Belgiumban politizáltunk egy lengyel mérnökkel a Képeslapszerű Brugge városában, és saját szemünkkel láthattuk, hogy miként él egy különben szakadt magyar Amszterdamban. Aztán hazaértünk, megirtuk a visszajelzéseket házigazdáinkról, kanapéikról és életünk egyik legjobb utazásáról. A couchsurfingben azon-

ban – ugyan nem kötelező – illik viszonzni is a szívességeket. Így hát fogadtuk az üzeneteket, leveleztünk, majd megjelentek az első ázsiaiak a nappalinkban, ettünk koreai kaját, tanultunk kínaiul, néztünk együtt vb-döntőt, és bejártuk Budapest legjobb részét. Sokat adtunk Magyarországból, de rengeteget kaptunk olyan kul-

túrákból, melyekkel jó eséllyel soha nem találkoztunk volna másképpen. Szóval a couchsurfingben az ember többnyire csak kap: szállást, idegenvezetőt, izgalmas vendégeket, és életre szóló barátságokat. És ezért cserébe csak a kanapékat kérik – az meg már semmiség.

HEGEDŰS ROBIN

Szemétből (non)profit

„Hogy mi a Food not bombs? A globális társadalom szemetének újrahasznosítása és az ebből való profitálás” – foglalja össze a szervezet munkásságát egyik önkéntesük. A mozgalom körülbelül 2010 óta van jelen Magyarországon, és szolgál szociális, illetve környezetvédelmi érdekeket nonprofit alapon.

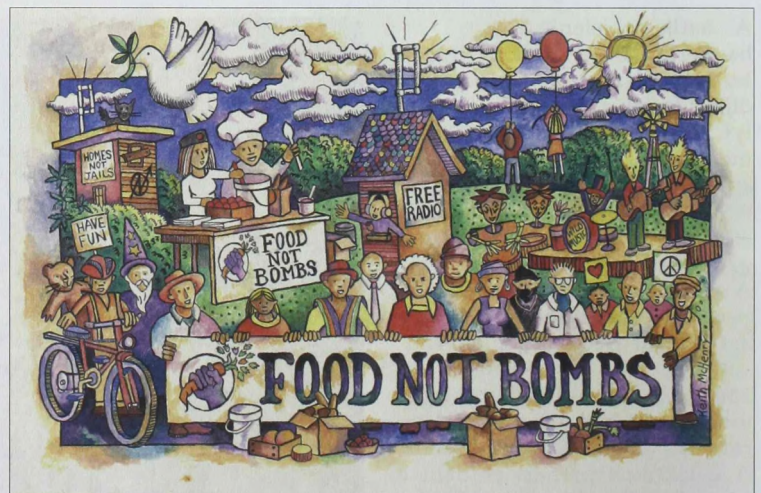
A békés demonstrációként emlegetett független szerveződést eredetileg amerikai békeaktivisták hozták létre a '80-as években, ám mára a világ számos országában, köztük hazánkban is teret nyert.

Hogy kik is ők? Egy önkéntes csoport, akik heti rendszerességgel összegyűjtik a kidobásra ítélt gyümölcsöket és zöldségeket a piacokról, és meleg ételt főznek belőlük a rászorulóknak számára. A szervezet illegálisan működik, hiszen ezek az élelmiszereket hivatalosan veszélyes hulladéknak nyilvánítják, éppen ezért a

tagok minden alkalommal gondosan átválogatják azokat, és vendégeikkel együtt esznek is belőlük. Általában 150-200 embert látnak el, nagyrésztük visszajáró vendég, aki számít a vasárnapi ételosztásra.

Mindez nem csupán hobbi; működésük mögött komoly ideológiai háttér húzódik. Tevékenységükkel a társadalmunkra erősen jellemző túlfogyasztás és túlpazarlás ellen tiltakoznak, hiszen rengetegen élnek létminimum alatt, miközben a jobb módú családok ebédje gyakran a kukákban landol. Egy átlagos amerikai otthon szemeteséből családokat lehetne ellátni.

Az ideológia másik fontos része a vegetáriánus és vegán ételek készítése, ezzel szeretnék felhívni a figyelmet a húsfogyasztás káros hatásaira. „Ha le tudnánk mondani a húsról, a világ élelmezési problémái nagymértékben csökkennének. Például a szarvasmarhák ellátásához iszonyú mennyiségű gabonára, vízre, termőföldre van szükség, ráadásul sorra irtják ki az erdőket a nagyipari állattartás terjeszkedése miatt. Arról nem is be-

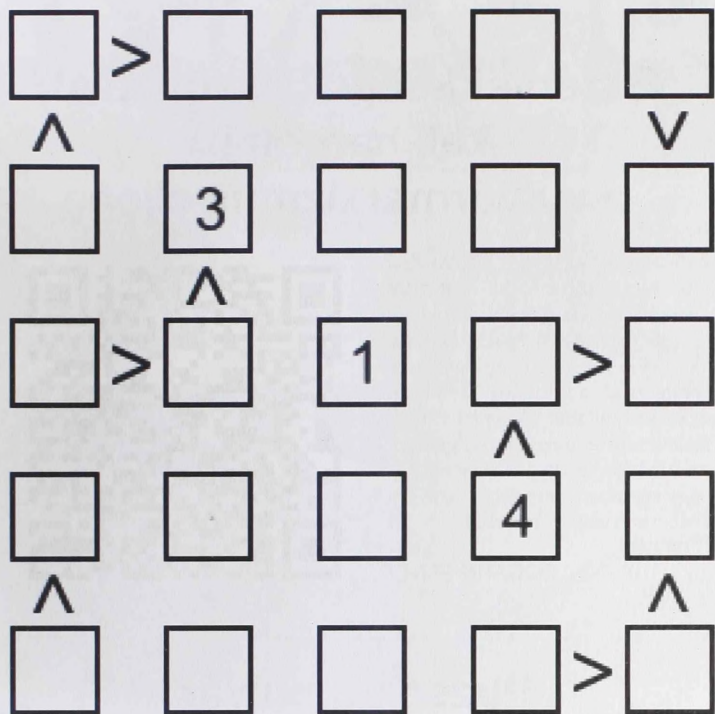

szélve, hogy sokkal egészségesebb a húsfogyasztás rovására a zöldségbevitelt növelni” – fogalmazta meg az egyik résztvevő.

A heti egyszeri, vasárnapi összejövetelüket rendszerint az Élesztő nevű söröző udvarában és konyhájában tartják. Ezen eseményeken bárki részt vehet, és hozzájárulhat segítségével a szervezet tevékeny-

ségéhez. A csoport szívesen vesz mindenféle támogatást: akár személyes jelenléttel a piacozásokon, főzéseken vagy akár alapanyagok biztosításával, anyagi támogatással is könnyíthetjük a munkájukat. Az elkészült ételeket rendszerint a Boráros téren osztják ki, bár a helyszínek többször változtak már.

TAKÁCS DALMA

Futoshiki: A fent látható rejtvény minden sorában és oszlopában egytől ötig szerepelhetnek a számok, ráadásul soronként és oszloponként pontosan egyszer. A kacsacs... relációs jelek értelemszerűen a nagyobb szám felé mutatnak. Kellemes időöltést!

**Tudtad-e...
a testedről?**

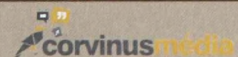
A lábad szőrösségét anyai ágról örökölheted.

A gyomrod kéthetente új nyálkahártyát termel, különben megemésztené saját magát.

A combcsontod erősebb a betonnál is.

2,5-3 dl vizelettel a húgyhólyagodban még nem érzel vizelési ingert.

IMPRESSZUM

közgazdász

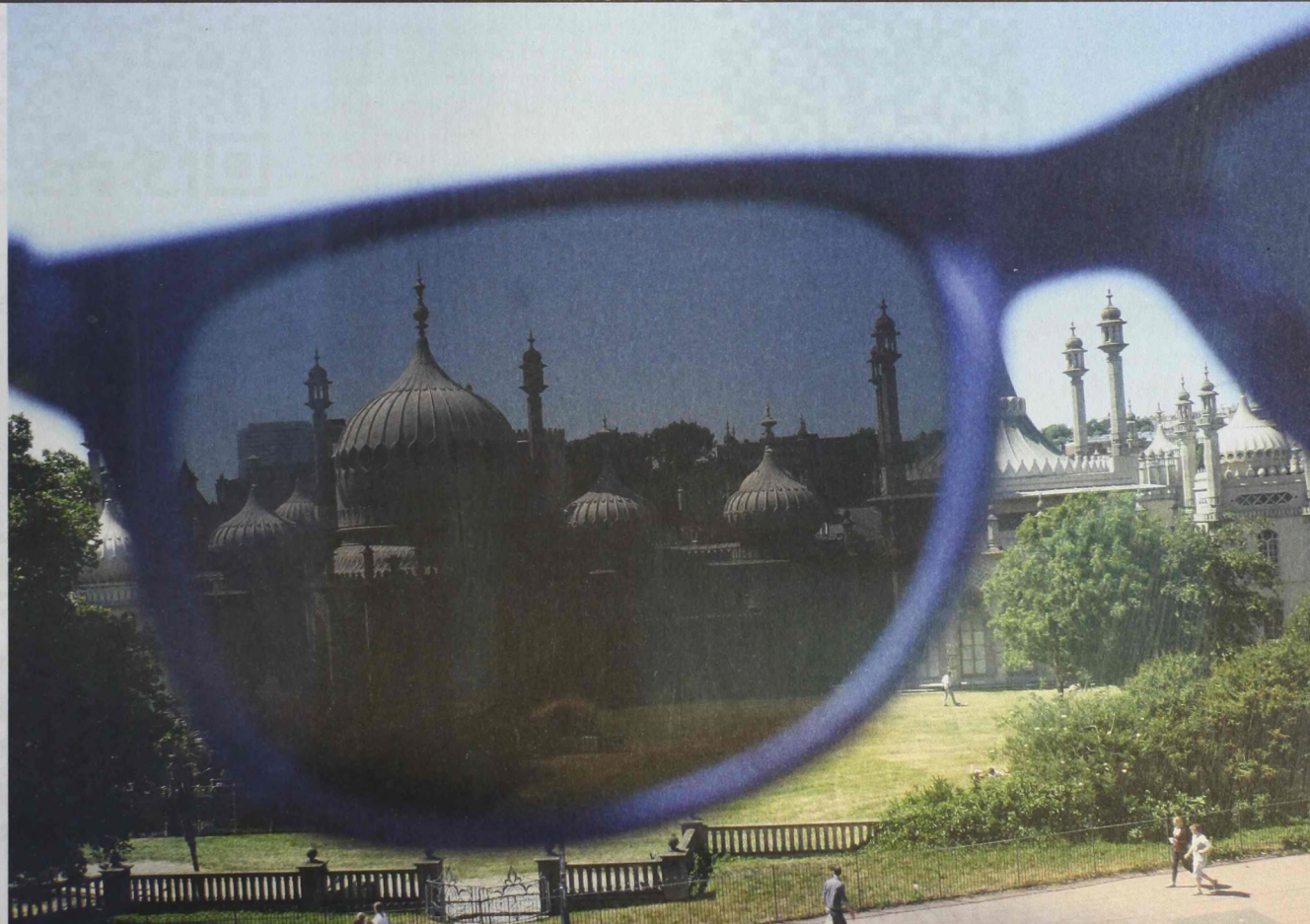
MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA ALAPÍTVÁ 1951

FŐSZERKESZTŐ: Pekeli Miklós (miklos.pekeli@corvinusmedia.hu)
FELELŐS SZERKESZTŐ: Kelemen Luci
ROVATVEZETŐK:

Dengyel Dóra (Közélet)
Gyimesi Bernadett (Kávéház)
Horváth Máté (Központ)
Kalla Krisztina (Köztudat)
Kelemen Luci (Kultúra)
Metzler Viktória (Köz hír)
Süle András (Közügy)
Valentinyi Júlia (Corvinus World)
OLVASÓSZERKESZTŐ: Horváth Zsófia,
Koskó Barbara, Ódor Viktória
NYELVI LEKTORÁLÁS: Matthew Kery
TÖRDELÉS: Rajnai Gábor

TERJESZTÉS:
Illés Roland (Közgáz Campus),
Kalla Krisztina (Budai Campus)
Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és a HÖK elnöke
NYOMDA: Topbalaton Kft.
SZERKESZTŐSÉG:
Corvinus Hallgatói Média Központ –
Budapesti Corvinus Egyetem
1093 Budapest, Főváros tér 8.,
II. emelet 233.
Tel.: 06-1-482-5603,
E-mail: info@corvinusmedia.hu
Web: www.corvinusmedia.hu
ISSN: 0230-7529

A HÓNAP FOTÓJA

FOTÓ: ZSILA HAJNALKA

Közszemle

„Divatos azt mondani, hogy a fiatalok nem tévéznek”

Kolosi Péter nevét ma már legtöbbször fogalomként kezelik. Az RTL Klub programigazgatója nemrég teltházas előadást adott a Budapesti Corvinus Egyetemen, ahol egy igazán kötetlen beszélgetés során nyerhettek a hallgatók betekintést a kereskedelmi csatorna életébe. Habár bármit lehetett kérdezni, a politika tabutéma volt.

SÜLE ANDRÁS

Napfény járja át a szívünk újra

Biztosan sokunk szája húzódik mosolyra, ha eszünkbe jut a lánegos illatú fonyódi strand képe, a horgászok lepte mólók vagy az ezeréves strandkorlátkék óriás csúszda. A Balaton minden nyáron „a Balaton”, ami nekünk nemcsak tulajdonnév, hanem fogalom is: bormámor és életigazság áztatta hajnalok, házibulik fülledt másnapja, gumipapucs és napolajszag és minden csoda, amit kilenc hónap „téli” álom után ott folytatunk, ahol abba hagytuk.

Szimler Bálint – Filmszemle nyertes rendező – és Rév Marcell zenés filmjében ezekhez hasonló életképek, élmények koproduk-

cióját láthatjuk tizenhét magyar együttessel és több száz közreműködő zenésszel, kórustaggal.

TAKÁCS DALMA

„Németország külpolitikája mindig is európai volt”

Lieselore Cyrus, a Német Szövetségi Köztársaság budapesti nagykövete április 15-én a Corvinusra látogatott, hogy az érdeklődőknek Németország aktuális külpolitikai irányvonaláról számoljon be, de emellett mesélt saját életútjáról és az itt szerzett tapasztalatairól is.

SZALAI RÉKA

Észérvekkel és önkritikával kell harcolni a vulgármarxizmus ellen

Az Erzsébet téri Design Terminálban több mint száz érdeklődő előtt zajlott a találkozó, melyen mind az oktatói-hallgatói, mind a piaci oldal képviselői kifejtették véleményüket. A beszélgetésnek a kormány azon szándéka szolgáltatott aktualitást, hogy átalakítaná a magyarországi kommunikációs képzést, esetleg részben vagy egészen megszüntetné a területet érintő alapszakokat.

BOGATIN BENCE

Puzsér, a bulvár kereszteslovag

A szintén kommunikáció-média szakos barátnőm ismételte mindig azt az alaptételt, hogy „nem lehet nem kommunikálni”. Hangjában benne rejtőzött a Palo Alto-i iskola alaptételének minden bölcsessége és eleganciája. Mikor szakítottunk, mégis csend lett, nem beszélünk egy ideig többet. Hóhó, gondolhatnánk – hiszen ezzel megcáfolta ezt az elméletet! Igen ám, de maga a csend is kommunikáció. Méghozzá a kommunikáció egy olyan formája, amelyet napjaink médiaszemélyiségei túl ritkán alkalmaznak.

Talán az önmegtartóztatás leginkább Puzsér Róbertre férne rá.

SÜLE ANDRÁS

A bázeli Abramovics

Volt szerencsém élőben megtekinteni Svájc legnagyobb rangadóját, az FC Basel – Zürich meccset. A városban eltöltött idő alatt rengeteg érdekes információval gazdagodtam a labdarúgócsapattal kapcsolatban olyan emberektől, akik több évtizede ott élnek, és minden meccsen kint vannak. A legmeglepőbb információ az volt, hogy az FC Basel mögött is egy olyan tulajdonos áll, mint az angol Chelsea-nél Roman Abramovics, ráadásul a svájci csapaté egy nő!

NAGY ALBERT